

Woordenlijsten

Taaltrapeze Deel 6

Deze woordenlijsten behoren bij de taalmethode Taaltrapeze deel 6. Ze bevatten alle woorden en uitdrukkingen van de woordenlijsten van de thema's 1 tot en met 8 uit het kopieersysteem.

educatieve dienstverlening

aanbieden (bood aan – heeft aangeboden) Aanbieden betekent laten weten dat iemand iets kan krijgen.

Nouria biedt haar moeder hulp aan bij het koken.

aanbieding (de aanbieding – de aanbiedingen) Een aanbieding betekent dat iets een korte tijd goedkoper is dan anders.

De cola is nu goedkoper, omdat het in de aanbieding is.

aandacht vragen voor (vroeg aandacht voor – heeft aandacht gevraagd voor) Ergens aandacht voor vragen is vragen om ergens op te letten.

Wij vragen uw aandacht voor de grappen van de clown.

aanleunwoning (de aanleunwoning – de aanleunwoningen) Een aanleunwoning is een woning bij een bejaardenhuis. Je woont in een eigen huis, maar je kunt ook hulp krijgen van het bejaardenhuis.

Omdat mijn opa in een aanleunwoning woont, mag hij ook eten in het bejaardenhuis.

zich aanmelden (meldde zich aan – heeft zich aangemeld) Zich voor iets aanmelden is laten weten dat je ergens aan mee wilt doen of ergens lid van wilt worden.

Hij meldt zich aan als vrijwilliger voor het opruimen van de klas.

van aanpakken weten (wist van aanpakken – heeft van aanpakken geweten) Als je van aanpakken weet, dan ben je flink en ijverig.

Marco heeft de reclamefolders snel uitgedeeld: hij weet van aanpakken.

aantasten (tastte aan – heeft aangetast) Aantasten betekent beschadigen, kapotmaken.

Neem maar een andere appel, want een rups heeft deze aangetast.

aanvragen (vroeg aan – heeft aangevraagd) Aanvragen is vragen om iets te krijgen.

Bij de bibliotheek vraag ik een boek over paarden aan.

aanwezig zijn Aanwezig zijn is ergens zijn.

Hij was om vier uur aanwezig voor de zwemwedstrijd.

aardkorst (de aardkorst) De aardkorst is het vaste, buitenste gedeelte van de aarde.

De aardkorst is ongeveer 30 kilometer dik.

aarzelen (aarzelde – heeft geaarzeld) Aarzelen betekent even wachten voor je iets doet of zegt, omdat je er nog niet helemaal zeker van bent.

Lonny aarzelde even voor hij het zwembad in sprong. Het water was behoorlijk koud.

absoluut Absoluut betekent zeker of echt.

Wat er ook gebeurt, ik kom absoluut.

actie (de actie – de actiën/acties) Een actie is iets wat georganiseerd wordt om een bepaald doel te bereiken.

Die actie om speelgoed te sturen naar Albanië is goed geslaagd.

activiteit (de activiteit – de activiteiten) Een activiteit is iets wat je kunt doen, een bepaalde bezigheid.

Op de camping kun je aan verschillende activiteiten meedoen.

ademen (ademde – heeft geademd) Ademen is lucht in je longen zuigen en weer uitblazen.

Mario ademde heel snel, nadat hij zo hard gelopen had.

advertentie (de advertentie – de advertenties) Een advertentie is een stukje tekst dat je tegen betaling in een krant of tijdschrift plaatst. Je vraagt bijvoorbeeld iets of biedt iets te koop aan.

In de advertentie van de supermarkt vragen ze vakkenvullers.

af en toe Af en toe betekent soms wel en soms niet.

Kees helpt zijn vriend Hamid af en toe met de moeilijke sommen.

op elkaar afgestemd zijn Op elkaar afgestemd zijn betekent dat mensen of dingen goed bij elkaar passen.

Zajars broek en bloes zijn goed op elkaar afgestemd. Wat een mooie kleuren bij elkaar!

afhankelijk zijn van Afhankelijk zijn van betekent steun of hulp van iemand of iets nodig hebben.

Els is afhankelijk van haar rolstoel om te kunnen bewegen.

afkomstig Afkomstig betekent komend van.

Ik ben afkomstig van Vlieland, maar ik woon nu in Rotterdam.

na afloop Na afloop betekent als het afgelopen is.

Na afloop van het eten gaan we afwassen.

afscheid nemen (nam afscheid – heeft afscheid genomen) Als je afscheid neemt van iemand die doodgaat, betekent het dat je voor de laatste keer gedag zegt.

Ik neem afscheid van mijn opa. Hij is erg ziek.

afslag (de afslag – de afslagen) De afslag betekent de weg waarlangs je van de snelweg af kan.

Neem op de A13 de afslag Delft-Zuid.

afsluiting (de afsluiting – de afsluitingen) De afsluiting betekent dat iets dichtgemaakt wordt. Er kan niets of niemand meer door.

Door de afsluiting van de weg konden er geen auto's meer rijden.

afwisselend Afwisselend betekent dat er steeds nieuwe dingen zijn. Het wordt niet saai. *Het circusprogramma is afwisselend. Eerst komen de clowns, dan de acrobaten en daarna de mensen aan de trapeze.*

al met al Als er al met al staat betekent het dat de conclusie komt.

Mijn broek en mijn T-shirt zijn vies. Al met al moeten mijn kleren in de was.

iemand alarmeren (alarmeerde iemand – heeft iemand gealarmeerd) Iemand alarmeren is iemand waarschuwen omdat er iets gevaarlijks kan gebeuren of omdat er een ongeluk is gebeurd.

Toen ik de kinderen zag vechten in het zwembad, heb ik de badmeester gealarmeerd.

alsnog Alsnog is een ander woord voor toch nog, nog steeds.

De bus is te laat, maar de kinderen gaan alsnog naar zwemles.

ambachtelijk Ambachtelijk betekent dat iets met de handen gemaakt is.

Bij die bakker kun je nog ambachtelijk brood kopen, dus geen brood uit de fabriek.

amusementspark (het amusementspark – de amusementsparken) Het amusementspark is een pretpark om mensen te vermaken. Je bent er voor je plezier.

Aisa gaat in het amusementspark eerst in het reuzenrad.

onder andere Onder andere betekent dit en nog meer dingen.

Deze schoenen gebruik ik onder andere voor gym.

anoniem Anoniem betekent dat je niet weet van wie iets is.

We kregen een anonieme brief.

antislip (het antislip) Antislip is een middel tegen uitglijden.

Mijn oma vindt het veiliger om antislip in haar bad te laten zetten.

arriveren bij (arriveerde bij – is gearriveerd bij) Arriveren betekent aankomen.

Toen de bus bij school arriveerde, hadden alle kinderen zich verstopt.

assistent(e) (de assistent(e) – de assistenten/assistentes) Een assistent is iemand die een ander helpt met het werk.

De assistente geeft de tandarts een rolletje watten aan.

attractie (de attractie – de attracties) Een attractie is iets leuks dat veel mensen willen zien of doen.

In een pretpark zijn veel verschillende attracties.

automatisch Automatisch betekent vanzelf.

Als je aan komt lopen, gaat de deur automatisch open.

baan (de baan – de banen) Een baan is werk waarmee je geld verdient.

Pizza's bezorgen lijkt mij een leuke baan.

badmeester (de badmeester – de badmeesters) Een badmeester is iemand die in het zwembad oplet of alles goed gaat. Hij geeft ook vaak zwemles.

De badmeester vraagt aan mij of ik echt wel een zwemdiploma heb.

balie (de balie – de balies) De balie is een soort tafel in een winkel of bank waar je kunt betalen of iets kunt vragen.

Ik leg alle dingen die ik wil kopen op de balie.

een balletje trappen (trapte een balletje – heeft een balletje getrapt) Een balletje trappen betekent een beetje voetballen op een veldje of plein.

Op woensdagmiddag trappen Rob en Stefan een balletje achter ons huis.

bank (de bank – de banken) De bank is een soort kantoor waar je je geld naartoe kunt brengen of waar je geld kunt lenen.

De bank bewaart mijn spaargeld.

bankpas (de bankpas – de bankpassen) Een bankpas is een klein kaartje waarmee je geld van de bank kunt halen en kunt betalen.

Mijn moeder betaalt bij de supermarkt niet met contant geld, maar met haar bankpas.

bebouwde kom (de bebouwde kom – de bebouwde kommen) De bebouwde kom is een gebied met alle huizen en gebouwen die in een dorp of stad bij elkaar staan.

Binnen de bebouwde kom zijn vaak drempels op de weg en geldt een maximumsnelheid.

bediening (de bediening) De bediening betekent de mensen die in een restaurant het eten en drinken brengen.

De bediening van dit restaurant bestaat uit leuke meisjes en jongens.

bedoeling (de bedoeling – de bedoelingen) De bedoeling is wat je wilt bereiken.

De bedoeling van deze televisie-uitzending is dat er veel geld wordt ingezameld voor Unicef.

begeleider (de begeleid(st)er – de begeleid(st)ers) De begeleider is iemand die met een ander meegaat om hem te helpen of op hem te letten.

Op schoolreis gaan altijd veel begeleiders mee.

begrip hebben voor (had begrip voor – heeft begrip gehad voor) Als je begrip hebt voor iets, dan begrijp je het.

Ik heb begrip voor mensen die geen vlees eten.

beide Beide betekent alle twee.

Beide jongens droegen een oorbel.

bejaarde (de bejaarde – de bejaarden) Een bejaarde is iemand die ouder is dan 65 jaar.

Oma De Bruin is bejaard. Zij is al 82 jaar.

bejaardenhuis (het bejaardenhuis – de bejaardenhuizen) Het bejaardenhuis is een groot gebouw waar oudere mensen wonen. Zij hebben daar een eigen kamer en krijgen hulp als het nodig is.

Oma De Bruin woont in het bejaardenhuis.

beledigen (beledigde – heeft beledigd) Beledigen betekent expres onaardige dingen zeggen of schrijven.

Karim beledigt Paul: ‘Wat ben jij dom’.

beleg (het beleg) Het beleg is wat je op je boterham doet, zoals kaas of worst.

Op mijn boterhammen heb ik kaas en hagelslag als beleg.

belemmeren (belemmerde – heeft belemmerd) Belemmeren is tegenwerken of ervoor zorgen dat iets niet door kan gaan.

Nachtvorst belemmert de groei van de appel.

bereikbaar Bereikbaar is dat je iemand of iets kan bereiken.

Ik ben vandaag telefonisch bereikbaar op nummer 010 8769543.

berk (de berk – de berken) De berk is een boomsoort met blaadjes en een witte stam.

In de lente heeft de berk heel lichtgroene blaadjes.

beschadigen (beschadigde – heeft beschadigd) Beschadigen is een ander woord voor kapotmaken.

Het winkelwagentje beschadigt de auto.

beschermen (beschermd – heeft beschermd) Beschermen betekent ervoor zorgen dat iets of iemand veilig is.

De autogordel heeft ons beschermd bij dat ongeluk.

beslissen (besliste – heeft beslist) Beslissen is zeggen hoe iets wordt of hoe je iets gaat doen.

De jury beslist wie de tekenwedstrijd heeft gewonnen.

besluiten (besloot – heeft besloten) Besluiten is kiezen wat er gedaan moet worden.

Jarna mag kiezen tussen lezen of rekenen. Ze besluit te gaan lezen.

besproeien (besproeide – heeft besproeid) Besproeien is natmaken met kleine straaltjes.

Bij warm weer in de zomer besproeien veel mensen hun tuin.

bij besteding van Bij besteding van € 10 betekent, als je voor € 10 koopt.

Je krijgt een gratis taart bij besteding van € 100.

bestek (het bestek) Het bestek zijn de messen, vorken en lepels waar je mee eet.

Naast het bord ligt het bestek.

bestuiven (bestoof – heeft bestoven) Bestuiven is het overbrengen van stuifmeel op de stamper van een bloem.

Bijen en de wind zorgen voor het bestuiven van bloemen.

beteuterd Beteuterd betekent dat je teleurgesteld en verbaasd tegelijk bent.

Hannah keek beteuterd naar het kleine cadeautje. Ze had een groot cadeau verwacht.

betrokken zijn bij (was betrokken bij – is betrokken geweest bij) Ergens bij betrokken zijn betekent dat je ergens mee te maken hebt.

Mijn opa was betrokken bij een ernstig auto-ongeluk.

bevallen (beviel – is bevallen) Bevallen betekent tevreden over iets zijn.

Deze trui bevalt me goed. Hij staat me mooi en past me prima.

beweegbaar Als iets beweegbaar is, kan het bewegen. Een beweegbare brug kan open en dicht.

Een nadeel van een beweegbare brug is dat je er soms voor moet wachten.

bewoner (de bewoner – de bewoners / de bewoonster – de bewoonsters) De bewoner is iemand die in een huis of ander gebouw woont.

Mijn oma en opa zijn bewoners van een bejaardenhuis.

zich bezighouden met (hield zich bezig met – heeft zich beziggehouden met) Zich bezighouden met betekent iets doen.

Ik kan nu niet afwassen, want ik moet me bezighouden met mijn huiswerk.

bijrijder (de bijrijder – de bijrijders) De bijrijder is iemand die naast de chauffeur zit en hem bij het werk helpt.

Deze bijrijder helpt de chauffeur bij het inladen en uitladen van de vrachtwagen.

bijverdienen (verdiende bij – heeft bijverdiend) Bijverdienen betekent extra geld verdienen naast je zakgeld.

Driss wil wat bijverdienen. Daarom heeft hij een krantenwijk.

biljet (het biljet – de biljetten) Een biljet is een stukje papier dat geld waard is.

Ik heb een biljet van vijf euro.

binnen Binnen betekent voor een bepaalde tijd.

Vertel je binnen een week of je naar mijn partijtje komt?

bloemschikken Bloemschikken is het mooi bij elkaar zetten van bloemen in een vaas of een bakje.

Elena helpt op zaterdag de bloemist met bloemschikken.

bloesem (de bloesem – de bloesems) Bloesem is de bloemen van een fruitboom.

De bloesem van een kersenboom is roze.

boog (de boog – de bogen) Een boog is een halve cirkel waar je onderdoor kunt.

De boot past niet onder de boog van de brug door.

boomgaard (de boomgaard – de boomgaarden) Een boomgaard is een stuk grond met fruitbomen.

In de Betuwe zie je veel boomgaarden.

boottocht (de boottocht – de boottochten) Een boottocht is een reisje met een boot.

Ik heb weleens een boottocht over de Rijn gemaakt.

bouwbedrijf (het bouwbedrijf – de bouwbedrijven) Een bouwbedrijf is een bedrijf dat geld verdient met het bouwen van huizen en andere gebouwen.

Het bouwbedrijf bouwt nieuwe huizen.

bouwplan (het bouwplan – de bouwplannen) Een bouwplan is een tekening van nieuwe woningen of andere gebouwen.

Je maakt eerst een bouwplan en daarna begin je pas met bouwen.

bouwput (de bouwput – de bouwputten) De bouwput is een diepe kuil in de grond waar gewerkt wordt aan de bouw van bijvoorbeeld een huis.

Onder in de bouwput zijn de bouwvakkers aan het werk.

bovenal Bovenal betekent vooral.

Sina eet graag fruit, maar bovenal houdt ze van ijs.

bovenin Bovenin is in het bovenste of hoogste deel.

Het gereedschap ligt niet onderin maar bovenin.

braakliggend Braakliggend betekent dat er op een stuk grond nog niet gebouwd is.

Er komt een kinderboerderij op de braakliggende grond.

breedte (de breedte – de breedten/breedtes) Breedte is de maat van de kortste kant.

De breedte van de tafel is een meter.

burenhulp (de burenhulp) Burenhulp betekent hulp die burens aan elkaar geven.

Toen er bij ons was ingebroken, waren we blij met alle burenhulp die we kregen.

cement (het cement) Cement is een grijs middel waar je stenen mee aan elkaar plakt.

Tussen de bakstenen zie je steeds een grijs streepje cement.

cirkel (de cirkel – de cirkels) Een cirkel is een rondje.

Een euro heeft de vorm van een cirkel.

collecte (de collecte – de collectes/collecten) Een collecte is een inzameling van geld, vaak voor een goed doel.

De collecte voor de straatkinderen heeft veel geld opgebracht.

collectie (de collectie – de collecties) Een collectie is een verzameling van waardevolle dingen.

Peter heeft een mooie collectie postzegels.

combineren (combineerde – heeft gecombineerd) Combineren betekent verschillende dingen bij elkaar doen.

Je kunt de kleuren van deze bloemen prima combineren.

communicatie (de communicatie – de communicaties) Communicatie betekent dat mensen met elkaar praten of schrijven.

Als je goed met elkaar kunt praten, is de communicatie goed.

communicatiemiddel (het communicatiemiddel – de communicatiemiddelen) Een communicatiemiddel is wat je gebruikt om iemand iets te laten weten.

De telefoon is een communicatiemiddel.

concluderen (concludeerde – heeft geconcludeerd) Concluderen betekent tot een conclusie of een besluit komen.

Als je buiten veel mensen zonder jas ziet lopen, kun je concluderen dat het warm weer is.

conclusie (de conclusie – de conclusies) De conclusie betekent wat je aan het eind kunt zeggen.

De conclusie van dit gesprek is dat jullie beter moeten luisteren.

conditie (de conditie – de condities) Als je een goede conditie hebt, heb je uithoudingsvermogen en ben je fit en sterk.

Je moet een goede conditie hebben om drie kilometer achter elkaar te rennen.

constructie (de constructie – de constructies) Een constructie is de manier waarop iets gebouwd is.

Bij de constructie van het dak is een fout gemaakt. Het dak is ingestort door de sneeuw.

in contact komen In contact komen met iemand is iemand ontmoeten en beter leren kennen.

Ik wil graag in contact komen met iemand die ook veel spelletjes doet.

contact opnemen met (nam contact op met – heeft contact opgenomen met) Contact opnemen met betekent dat je met elkaar praat of schrijft of mailt.

Karin neemt contact op met mevrouw Van de Berg.

cursus (de cursus – de cursussen) Een cursus bestaat uit lessen die bij elkaar horen.

Laura volgt een cursus tekenen.

daardoor Daardoor is een signaalwoord en geeft het gevolg van iets aan.

Mijn oma had haar bril niet op. Daardoor botste ze tegen de deur op.

daarmee Daarmee betekent met iets.

Neem plakband mee. Daarmee kun je de tekening ophangen.

daarna Daarna betekent later dan iets anders.

Morgen is het woensdag, daarna komt donderdag.

daarvoor Daarvoor betekent eerder dan iets anders.

Ik poets mijn tanden. Daarvoor ben ik opgestaan.

dal (het dal – de dalen) Een dal is een laag gebied tussen bergen.

We kamperen boven op een berg, maar de boodschappen doen we in het dal.

dan Dan betekent op dat moment.

Morgen kan ik niet, dan moet ik naar school.

dankzij Dankzij betekent door iets of door iemand.

Dankzij Ricardo heb ik mijn rugzak weer teruggevonden.

datzelfde Datzelfde geeft aan dat iets gelijk is aan iets anders.

Onze voetbalclub heeft vandaag gewonnen. Datzelfde gebeurde vorige week ook al.

deelnemen aan (nam deel aan – heeft deelgenomen aan) Deelnemen betekent aan iets meedoen.

Ik wil best deelnemen aan die dag voor vrijwilligers.

dieet (het dieet – de diëten) Een dieet geeft regels voor wat je wel en niet mag eten.

Alexandra heeft een dieet: zij mag geen dingen eten waar melk in zit.

diegene Diegene betekent die persoon.

Diegene die voor de hond wil zorgen, mag hem komen halen.

dierenasiel (het dierenasiel – de dierenasiels) Een dierenasiel is een gebouw waar dieren verzorgd worden die geen baas hebben of waarvan de baas een tijdje weg is.

We hebben twee katten uit het dierenasiel gehaald.

dierenliefhebber/dierenliefhebster (de dierenliefhebber/dierenliefhebster – de dierenliefhebbers/dierenliefhebsters) Een dierenliefhebber is iemand die van dieren houdt.

Marga is een echte dierenliefhebster, ze heeft een hond en drie katten.

dierenverzorg(st)er (de dierenverzorg(st)er – de dierenverzorg(st)ers) Een dierenverzorger zorgt voor de dieren.

Een dierenverzorger in de dierentuin voert de dieren en maakt de hokken, het aquarium of de kooien schoon.

directie (de directie – de directies) De directie is een groep mensen die samen de baas is van een school of bedrijf.

De directie beslist welke juf of meester wij volgend jaar krijgen.

dobber (de dobber – de dobbers) Een dobber is een drijvend bolletje aan het snoer van een hengel. De dobber verdwijnt onder water als je een vis vangt.

Hé, je dobber gaat onder water! Heb je een vis gevangen?

doordat Doordat is een signaalwoord en geeft de oorzaak van iets aan.

Doordat mijn oma haar bril niet op had, botste ze tegen de deur op.

doorverbinden (verbond door – heeft doorverbonden) Doorverbinden is ervoor zorgen dat je verbinding krijgt met een andere telefoon.

De telefoniste verbindt de beller door.

doorzichtig Iets is doorzichtig als je er doorheen kunt kijken.

Een raam is meestal doorzichtig.

draaibrug (de draaibrug – de draaibruggen) Een draaibrug is een brug die kan draaien. Hij gaat niet omhoog. De boten varen erlangs.

Jim laat zijn draaibrug van lego draaien. Nu kan de boot erlangs.

drassig Drassige grond is modderig en nat.

Ik zak een beetje weg in die drassige grond.

dreigend Iets is dreigend als er iets vervelends lijkt te gaan gebeuren.

De lucht ziet er dreigend uit. Het zal zo wel gaan onweren.

dringend Dringend betekent erg nodig.

Ik ben dringend op zoek naar iemand die me kan helpen.

drukken (drukte – heeft gedrukt) Drukken betekent met een machine letters op papier maken.

Boeken worden gedrukt in een fabriek.

iets duidelijk maken (maakte iets duidelijk – heeft iets duidelijk gemaakt) Als je iemand iets duidelijk maakt, dan leg je iemand iets uit.

Nino maakt me de spelregels duidelijk.

duikerhelm (de duikerhelm – de duikerhelmen) Een duikerhelm is een ouderwetse kap op je hoofd om onder water te ademen.

In het museum zagen we bij duikspullen van vroeger ook een duikerhelm.

duikerklok (de duikerklok – de duikerklokken) Een duikerklok is een bak waarin mensen onder water kunnen ademen.

Vroeger gebruikten duikers vaak een duikerklok als ze onder water moesten werken.

duikuitrusting (de duikuitrusting – de duikuitrustingen) Een duikuitrusting zijn spullen die je nodig hebt om diep onder water te duiken.

Met deze duikuitrusting kun je in zee heel diep en veilig duiken.

dumpen (dumpste – heeft gedumpt) Dumpen betekent ergens iets achterlaten, zodat je er zelf geen last meer van hebt.

De jongens dumpen het winkelwagentje in de sloot.

dus *Tip: Dus wordt op verschillende manieren gebruikt. – De betekenis haal je uit de zinnen.* Dus betekent in deze zin dat het één een gevolg is van het ander.

De brug staat open, dus ik kan er niet over.

op de(n) duur Op de(n) duur betekent na een tijd.

Nu is Ilka nog ziek. Maar op den duur wordt hij weer gezond.

op één na Op één na betekent alles of iedereen, behalve één.

Hij is de op één na kleinste van de klas.

eengezinswoning (de eengezinswoning – de eengezinswoningen) Een eengezinswoning is een huis dat bedoeld is voor één gezin. Het huis staat op de grond.

Raoul gaat verhuizen van een flat naar een eengezinswoning. Nu hebben ze ook een tuin.

eenrichtingsverkeer (het eenrichtingsverkeer) Eenrichtingsverkeer betekent dat het verkeer maar van één kant de straat in mag rijden.

De auto moet omkeren, want in deze straat is er eenrichtingsverkeer.

eens Eens betekent één keer.

Eens in de maand de planten water geven is te weinig.

eenvoudig Eenvoudig is niet moeilijk.

Ik had die sommen zo af. Ik vind ze eenvoudig.

eenzaamheid (de eenzaamheid) Eenzaamheid is het onprettige gevoel dat je alleen bent.

De eenzaamheid maakt mijn opa verdrietig.

eerst Eerst betekent eerder dan alle anderen of eerder dan andere dingen.

Eerst gaan we praten en daarna schrijven.

ten eerste Ten eerste betekent het eerste dat er gezegd of geschreven wordt. Daarna volgt er meer.

Ik geef twee voorbeelden van spelletjes. Ten eerste: voetbal.

eeuw (de eeuw – de eeuwen) Een eeuw is 100 jaar.

We leven nu in de 21e eeuw.

eigenaar (de eigenaar – de eigenaren/eigenaars / de eigenares – de eigenaressen) Een eigenaar is iemand die iets heeft dat van hem is – hij bezit iets.

De eigenaar van de auto krijgt een boete, want hij rijdt te hard.

eigendom (het eigendom – de eigendommen) Een eigendom is iets dat van iemand is.

Afblijven! Deze fiets is mijn eigendom!

eigenlijk Eigenlijk is een ander woord voor in werkelijkheid.

Ik vind het eigenlijk niet zo leuk dat Froukje ook meegaat.

ekster (de ekster – de eksters) De ekster is een vogel die zwart en wit is.

De ekster vliegt met een ring in zijn bek naar zijn nest.

elke Elke is een ander woord voor iedere, allemaal.

Elke leerling van onze school moet binnenblijven bij een luchtalarm.

e-mailadres (het e-mailadres – de e-mailadressen) Een e-mailadres is een adres waarmee je op de computer of een mobiel een bericht kunt zenden of ontvangen.

Stuur die foto maar naar mijn e-mailadres.

entreprijs (de entreprijs – de entreprijzen) De entreprijs is de prijs die je moet betalen om ergens naar binnen te mogen.

De entreprijs voor de dierentuin is € 12.

ergens Ergens is op een plaats of bij iemand.

Het is ergens in de buurt van Rotterdam.

ervaren (ervoer – heeft ervaren) Ervaren betekent meemaken en daardoor weten wat het is.

Het geluid van een boormachine ervaar ik als heel vervelend.

evacuatie (de evacuatie – de evacuaties) Bij een evacuatie worden mensen uit hun huis weggehaald, omdat ze daar niet meer veilig zijn.

Na de evacuatie was er niemand meer in het dorp.

even lang, even mooi Net zo lang, net zo mooi.

Jelle is even lang als Auke. Die film over olifanten is even mooi als de film over roofvogels.

examen (het examen – de examens) Het examen is een proef of test.

Bij het verkeersexamen fietsen de kinderen een speciale route.

exclusief Exclusief betekent dat het er niet bij inbegrepen is.

De prijs van de vakantiereis is exclusief eten en drinken.

extra Extra betekent meer dan normaal.

Geef mij maar extra groente, want dat is gezond.

fataal Fataal wordt gezegd van iets wat slecht afloopt.

Die ziekte werd onze hond fataal. Hij ging dood.

favoriet Favoriet is wat je het liefst wilt.

Zwemmen is mijn favoriete sport.

feit (het feit – de feiten) Een feit is iets wat echt waar is of echt gebeurd is.

Het is een feit dat sneeuw wit is.

filiaal (het filiaal – de filialen) Een filiaal is een winkel waar er meer van zijn met dezelfde naam.

Misschien zijn deze schoenen nog in het andere filiaal te krijgen.

financiële bijdrage (de financiële bijdrage – de financiële bijdragen/bijdrages) Een financiële bijdrage is geld dat gegeven wordt.

Voor het schoolreisje hebben we een financiële bijdrage van alle ouders nodig.

fronsend kijken (keek fronsend – heeft fronsend gekeken) Fronsend kijken betekent kijken met een rimpel op je voorhoofd, omdat je nadenkt of boos bent.

De boze man kijkt fronsend.

fruitteelt (de fruitteelt) Fruitteelt betekent het verbouwen (planten, verzorgen en oogsten) van fruit.

In de Betuwe is veel fruitteelt.

gaatjes schieten (schoot gaatjes – heeft gaatjes geschoten) Gaatjes schieten is met een speciaal apparaat een gaatje in je lichaam maken.

De juwelier schiet een gaatje in mijn oor en doet er een oorbel in.

galmen (galmdde – heeft gegalmd) Galmen is het laten horen van harde geluiden waarbij het geluid naklinkt.

Het galmdde in de gang door het geroep van de kinderen.

gang van zaken (de gang van zaken) De gang van zaken betekent hoe het gaat.

De gang van zaken bij een verjaardag is: eerst zingen we een liedje en daarna deelt de jarige uit.

gastgezin (het gastgezin – de gastgezinnen) Een gastgezin is een gezin dat iemand voor een korte of langere tijd in huis opneemt.

Deze zomer zijn wij gastgezin voor een kind uit Polen.

gastheer (de gastheer – de gastheren) Een gastheer is een man die bezoekers ontvangt.

De gastheer zorgt ervoor dat de gasten het leuk hebben.

gastvrouw (de gastvrouw – de gastvrouwen) Een gastvrouw is een vrouw die gasten ontvangt.

De gastvrouw zorgt ervoor dat de gasten het leuk hebben.

gebruikmaken van (maakte gebruik van – heeft gebruikgemaakt van) Gebruikmaken van betekent iets gebruiken.

Bij het inpakken van een cadeautje maak ik gebruik van een schaar, plakband en inpakpapier.

geldautomaat (de geldautomaat – de geldautomaten) De geldautomaat is een soort kastje in de muur waar je met een bankpas geld kunt uithalen.

Zorg dat niemand je pincode ziet als je geld haalt bij de geldautomaat!

gelden (gold – heeft gegolden) Gelden betekent bedoeld zijn voor.

Iedereen moet zich aan de verkeersregels houden, dus dat geldt ook voor jou!

geldig Geldig zijn betekent dat iets bruikbaar is, het is van kracht.

Het tramkaartje is hier ook geldig.

gelegenheid (de gelegenheid – de gelegenheden) De gelegenheid betekent een mogelijkheid, een goed moment.

Als je jarig bent, is het een goede gelegenheid om lekker pannenkoeken te eten.

gelijk Gelijk betekent direct.

Niet wachten maar gelijk doorrijden als het stoplicht groen is.

voor het gemak Voor het gemak betekent omdat het handig is.

Voor het gemak neem ik in de supermarkt een winkelwagentje en geen mandje.

uit gemakzucht Iemand doet iets uit gemakzucht, omdat hij lui is.

Uit gemakzucht brengt mijn vader mij met de auto naar school.

gemeente (de gemeente – de gemeentes/gemeenten) De gemeente kan een stad zijn of een dorp of een paar dorpen samen.

De gemeente Midden-Delfland bestaat uit de dorpen Schipluiden, Den Hoorn, Maasland en 't Wout.

gemengd Gemengd betekent verschillende dingen door elkaar.

Marco heeft van appel, banaan en aardbeien een gemengde fruitsalade gemaakt.

gemiddeld Gemiddeld betekent zo ongeveer, rond een bepaald getal.

Op onze school zorgen per klas tussen de twee en vier kinderen voor een familielid. Dat zijn dus gemiddeld drie kinderen.

gepland Gepland betekent afgesproken, wat de bedoeling is.

De geplande activiteit voor morgenmiddag is roeien.

geven om (gaf om – heeft gegeven om) Geven om is iets belangrijk vinden.

Ik geef helemaal niet om nieuwe kleren.

gewas (het gewas – de gewassen) Gewas betekent verschillende soorten planten die op een stuk grond groeien.

Naast de boerderij groeien de volgende gewassen: graan, aardappelen en bieten.

gewicht (het gewicht – de gewichten) Gewicht betekent hoe zwaar iets is.

Johan staat op de weegschaal. Zijn gewicht is veertig kilo.

gezelschap hebben van (had gezelschap van – heeft gezelschap gehad van) Als je gezelschap hebt van iemand, dan ben je met iemand samen.

Ik heb gezelschap van Thea en Loes.

gezocht Gezocht betekent dat iemand naar iets of iemand op zoek is.

In de krant lees ik: Gezocht, een oppas voor mijn hond.

gierend Gierend betekent met een hard en fluitend geluid.

De auto stopte plotseling met gierende remmen.

giftig Iets is giftig als het gevaarlijk is voor je lichaam.

Sommige paddenstoelen zijn giftig, dus die moet je niet eten.

gigantisch Gigantisch betekent héél erg groot.

De achtbaan is een gigantische attractie.

glinsterend Iets is glinsterend als het schittert en het net lijkt of het licht geeft.

Ik kies een ring met een glinsterend steentje.

goedgehumeurd Goedgehumeurd is een ander woord voor opgewekt of vrolijk.

Anna zie je veel lachen. Ze is meestal goedgehumeurd.

graf (het graf – de graven) Het graf is de plaats waar de dode begraven is.

Op het graf van opa staat een mooie steen met zijn naam erop.

gratis Gratis betekent zonder te betalen.

De toegang is gratis.

groenblijvend Een groenblijvende boom betekent dat de boom het hele jaar door groene bladeren of takken houdt.

Een dennenboom is groenblijvend.

haastig Haastig is als iets snel en slordig gaat.

Doordat Jesse zich haastig heeft aangekleed, zit zijn trui verkeerd.

aan de hand van Aan de hand van betekent met behulp van.

Aan de hand van de plaatjes in het boek, kun je de oefeningen maken.

handrem (de handrem – de handremmen) De handrem is een rem van een fiets die je met de hand bedient.

Een racefiets heeft altijd een handrem.

haven (de haven – de havens) De haven is een plaats waar schepen liggen en waar spullen uit de schepen gehaald worden, of worden ingeladen.

In de haven liggen veel grote schepen.

heden Heden betekent nu.

Heden: drie repen chocola halen, twee betalen!

hedendaags Hedendaags betekent van de tijd van nu, modern.

De hedendaagse telefoon is heel anders dan die van vroeger.

hefbrug (de hefbrug – de hefbruggen) Een hefbrug is een brug die recht omhoog kan bewegen om boten eronder door te laten varen.

De hefbrug gaat omhoog, zodat de boot van Sinterklaas eronderdoor kan.

van heinde en verre Van heinde en verre betekent van ver, overal vandaan.

De kinderen kwamen van heinde en verre om naar het circus te kijken.

het *Tip: Het wordt op verschillende manieren gebruikt. De betekenis haal je uit de zinnen.* In deze zin verwijst het naar een ander woord.

Ken je dat liedje? Het is niet moeilijk.

hinderlijk Hinderlijk betekent vervelend, je hebt er last van.

De buurvrouw vindt de geluiden van de kinderen hinderlijk.

hologram (het hologram – de hologrammen) Een hologram is een speciaal plaatje dat verandert als je het beweegt.

Als ik het hologram draai, lijkt het net of het plaatje in het bankbiljet beweegt.

hondenkennel (de hondenkennel – de hondenkennels) De hondenkennel is een grote ruimte waar honden een tijdje kunnen verblijven.

Pluto de hond mag niet mee naar binnen, maar moet in de hondenkennel blijven.

hoogte (de hoogte – de hoogten/hoogtes) Hoogte is de afstand tussen het hoogste en het laagste punt.

De hoogte van de tafel is 75 centimeter.

op de hoogte zijn van (was op de hoogte – is op de hoogte geweest) Als je op de hoogte bent van iets, dan weet je iets.

Juf Martje is op de hoogte van de ziekte van Aïda.

hooguit Hooguit betekent in het beste geval.

Bij het tanken krijg je hooguit een gratis snoepje, maar geen handdoek.

horeca (de horeca) De horeca is alle hotels, restaurants en cafés bij elkaar.

In een grote stad is veel horeca.

houtsoort (de houtsoort – de houtsoorten) Een houtsoort is hout dat van dezelfde bomen komt.

Van welke houtsoort is die kast gemaakt? Eikenhout?

huisgenoot/huisgenote (de huisgenoot/huisgenote – de huisgenoten/huisgenoten of huisgenotes) Een huisgenoot is een bewoner van hetzelfde huis.

Mijn broer woont in een studentenhuis met drie huisgenoten.

huishouden (het huishouden – de huishoudens) Het huishouden is werk dat je doet om je huis schoon en netjes te houden.

Jesse helpt in het huishouden. Hij doet de afwas en ruimt op.

hulp aanbieden (bood hulp aan – heeft hulp aangeboden) Hulp aanbieden is vragen of iemand hulp nodig heeft.

Jesse biedt zijn oma hulp aan: ‘Kan ik uw tas dragen?’

hulp in de huishouding (de hulp in de huishouding – de hulpen in de huishouding) Een hulp in de huishouding is iemand die als beroep een ander helpt met allerlei huishoudelijk werk, zoals het huis opruimen en schoonmaken.

Mijn oma heeft gelukkig een hulp in de huishouding, nu ze zo slecht kan lopen.

ideaal Ideaal is wat heel goed is.

Deze schoenen zijn ideaal voor lange wandelingen.

iedereen Met iedereen wordt bedoeld alle mensen die ergens samen zijn of samen iets doen.

Iedereen op het verjaardagsfeest heeft plezier.

iglo (de iglo – de iglo's) Een iglo is een ronde hut van blokken bevroren sneeuw.

Waar wonen tegenwoordig nog mensen in iglo's?

ijzeren Ijzeren betekent dat het van ijzer gemaakt is.

Ik zet mijn fiets met een ijzeren ketting vast.

in plaats van In plaats van betekent niet dit, maar wel iets anders.

Ik neem pap in plaats van brood bij het ontbijt.

inclusief Inclusief betekent dat het erbij zit.

De entreprijs voor het zwembad is inclusief een ligstoel.

zich indenken (dacht zich in – heeft zich ingedacht) Zich indenken betekent in gedachten voor je zien.

Ik kan me indenken dat je niet de hele dag binnen wilt zitten met dit mooie weer.

infectie (de infectie – de infecties) Een infectie betekent dat er een stof in je lichaam is gekomen die je ziek maakt.

Mijn moeder heeft een infectie in haar keel.

ingewikkeld Ingewikkeld betekent moeilijk.

Die som is ingewikkeld, daarom snapt Achmed de som niet.

inkorten (kortte in – heeft ingekort) Inkorten betekent korter maken.

Deze lange zin moet je inkorten. Hij mag maar tien woorden zijn.

inmiddels Inmiddels betekent in de tussentijd.

Inmiddels is de tijd voorbij dat je nog planten in de tuin kunt poten.

instructie (de instructie – de instructies) Een instructie is de uitleg van hoe je iets moet doen.

De juf geeft ons instructie hoe we op de computer moeten werken.

instrument (het instrument – de instrumenten) Een instrument is een klein stuk gereedschap, waarmee je precieze werkjes kunt doen.

De tandarts gebruikt zijn instrumenten om mijn tanden te onderzoeken.

interesse (de interesse – de interesses) Je hebt ergens interesse in, als je iets leuk of boeiend vindt.

Tom heeft interesse in handbal, maar niet in voetbal.

internetpagina (de internetpagina – de internetpagina's) Een internetpagina is een pagina die je op de computer kunt opzoeken.

Hoe laat de treinen gaan, kun je op de internetpagina's van de NS vinden.

zich inzetten voor (zette zich in voor – heeft zich ingezet voor) Zich inzetten betekent ergens moeite voor doen, ergens je best voor doen.

Danny zet zich in om een goed cijfer voor zijn toets te halen.

isoleren (isoleerde – heeft geïsoleerd) Isoleren is het aanbrengen van een laagje dat beschermt tegen kou, warmte of geluid.

Als je de waterleiding isoleert, bevriest hij niet in de winter.

jaartal (het jaartal – de jaartallen) Een jaartal is het getal dat aangeeft in welk jaar iets gebeurd of gemaakt is.

Op de brug staat het jaartal 1990. In dat jaar is de brug gebouwd.

jaartelling (de jaartelling – de jaartellingen) De manier waarop men de jaren van de geschiedenis van een land of volk berekent.

In Nederland hebben we de christelijke jaartelling. Die begint bij de geboorte van Christus.

jetski (de jetski – de jetski's) Een jetski is een soort motorfiets of scooter voor op het water.

Met een jetski ga je heel snel over het water.

jeugd (de jeugd) De jeugd zijn de jonge mensen.

In de straat is speelruimte voor de jeugd: een klimrek en een grasveldje.

juist Juist betekent hier dat het anders is dan je verwacht.

Ik houd van voetbal, maar ik ga juist niet kijken.

juwelier (de juwelier – de juweliers) Een juwelier is een man of vrouw die in een winkel sieraden en horloges verkoopt.

Mijn broer heeft een zilveren armband bij de juwelier gekocht voor zijn vriendin.

kabel (de kabel – de kabels) Een kabel is een sterke, dikke draad van touw of ijzer.

De brug hangt aan dikke kabels.

kabelbrug (de kabelbrug – de kabelbruggen) Een kabelbrug is een brug die aan kabels hangt.

De Erasmusbrug is een kabelbrug en lijkt een beetje op een zwaan.

kanaal (het kanaal – de kanalen) Een kanaal is een gegraven, recht stuk water.

We varen door dit kanaal.

kansarm Kansarm betekent weinig mogelijkheden hebben om een goed leven te krijgen.

In India zijn veel kinderen kansarm, omdat ze vaak niet naar school gaan.

aan de andere kant Aan de andere kant betekent dat er een ander argument komt. Dit vult het eerste argument aan.

Autorijders moeten beter oppassen. Aan de andere kant moeten fietsers ook beter uitkijken!

kantelen (kantelde – is gekanteld) Kantelen is heen en weer bewegen of omvallen.

De vrachtwagen kantelde waardoor alle spullen eruit vielen.

een karweitje doen (deed een karweitje – heeft een karweitje gedaan) Een karweitje doen is een werkje of klusje doen.

Jesse doet een karweitje voor zijn moeder. Hij wast de auto.

kas (de kas – de kassen) Een kas is een glazen gebouw waarin planten sneller groeien dan buiten. Dat komt omdat het er warmer en vochtiger is.

In Nederland groeien tomaten beter in een kas.

kater (de kater – de katers) Een kater is een mannelijke kat.

Mijn tante zegt dat rode katten altijd katers zijn.

kenmerk (het kenmerk – de kenmerken) Een kenmerk is een eigenschap.

Een kenmerk van griep is dat je koorts hebt.

kentekenplaat (de kentekenplaat – de kentekenplaten) Een kentekenplaat is een nummerbord voor een voertuig.

Een auto zonder kentekenplaat mag de weg niet op.

kinderpostzegel (de kinderpostzegel – de kinderpostzegels) Een kinderpostzegel is een postzegel die door kinderen wordt verkocht en waarvoor extra wordt betaald. Dat extra geld is ook voor kinderen bestemd.

Elk jaar komen kinderen aan de deur om kinderpostzegels te verkopen.

Kindertelefoon (de Kindertelefoon) Kinderen kunnen de Kindertelefoon bellen als ze met iemand over een probleem willen praten.

Jesse belt nummer 0800-0432. Dat is het nummer van de Kindertelefoon.

in het klad In het klad betekent een eerste ruwe versie van de tekst. De tekst is nog niet netjes en af.

Ik schrijf mijn tekst over bloemen eerst in het klad. Daarna schrijf ik de tekst in het net over.

klagen (klaagde – heeft geklaagd) Klagen betekent vertellen dat je ontevreden bent.

De buurman klaagt over onze harde muziek.

klant (de klant – de klanten) Een klant is iemand die iets koopt.

De klant betaalt vijf euro aan de winkeljuffrouw.

kleurrijk Met veel kleur.

Deze kleurrijke trui heeft rode, blauwe, groene en gele strepen.

klikken op (klikte op – heeft erop geklikt) Klikken op is de muisknop van de computer indrukken.

Bij een computerspelletje moet je vaak heel snel op de plaatjes klikken.

kluis (de kluis – de kluizen) Een kluis is een soort kastje met een slot erop voor geld en dure spullen.

Ik heb mijn zakgeld veilig in de kluis gedaan.

klusje (het klusje – de klusjes) Een klusje is werk, een karweitje.

Als jij te moe bent om boodschappen te doen, kan ik dat klusje wel voor je doen.

knaagdier (het knaagdier – de knaagdieren) Een knaagdier is een dier met scherpe snijtanden dat zijn voedsel fijnknaagt.

Muizen en hamsters zijn knaagdieren.

komende week (de komende week – de komende weken) De komende week is de week die nu komt.

Komende week wordt het mooi weer.

konijnenhok (het konijnenhok – de konijnenhokken) Een konijnenhok is een hok waar een konijn in 'woont', eet en slaapt.

In het konijnenhok ligt stro en eten.

kortom Kortom betekent dat je iets kort zegt.

Jij werkt hard en je bent vriendelijk. Kortom: jij bent een goede leerling.

kostbaar Kostbaar betekent prijzig of waardevol.

Zij was erg zuinig op haar kostbare sieraden.

kozijn (het kozijn – de kozijnen) Het kozijn is de houten of plastic lijst die om een raam heen zit.

Vader schildert het kozijn wit.

kracht zetten (zette kracht – heeft kracht gezet) Kracht zetten is moeite doen met je lichaam.

Als ik veel kracht zet, kan ik dit optillen.

kristalhelder Kristalhelder is heel erg helder, zodat je erdoorheen kunt kijken.

Het water in het beekje is kristalhelder. Je ziet de bodem van de beek.

kruin (de kruin – de kruinen) De kruin van een boom is de boomtop.

Deze boom heeft een mooie, grote kruin.

kruisen (kruiste – heeft gekruist) Kruisen betekent een kruis met iets vormen.

De weg kruist de trambaan.

de leiding hebben (had de leiding – heeft de leiding gehad) De leiding hebben betekent dat je ergens de baas over bent.

De scheidsrechter heeft de leiding over de wedstrijd.

lengte (de lengte – de lengten/lengtes) Lengte is de maat van de langste kant.

De lengte van de tafel is twee meter.

in levensgevaar Iemand is in levensgevaar als het zo gevaarlijk is voor hem dat hij dood kan gaan.

Mijn opa is zeer ernstig ziek. Hij is nog steeds in levensgevaar.

leveren (leverde – heeft geleverd) Leveren betekent tegen betaling bezorgen.

Het kost tien euro om dat boek in Frankrijk te laten leveren.

lichamelijk Lichamelijk gaat over het lichaam.

Lichamelijke opvoeding is een ander woord voor gym.

tegen het licht houden (hield tegen het licht – heeft tegen het licht gehouden) Tegen het licht houden betekent ervoor zorgen dat het licht erdoorheen schijnt.

Als je deze schelp tegen het licht houdt, kun je de mooie strepen zien.

lid zijn van (was lid van – is lid geweest van) Lid zijn van betekent dat je bij een groep of een club hoort.

Hij is lid van een voetbalclub en moet daarvoor elke maand betalen.

liggerbrug (de liggerbrug – de liggerbruggen) Een liggerbrug is een rechte brug die alleen op beide oevers of ook nog op palen in het water steunt.

Fenne en Nada maken een liggerbrug over de sloot.

lijden aan (leed aan – heeft geleden aan) Lijden aan is een ziekte, pijn of verdriet hebben.

Oma De Bruin lijdt aan een ziekte in haar botten. Ze kan niet meer zo goed lopen.

lood (het lood) Lood is een zwaar en vrij zacht, grijs metaal.

Doe maar een stukje lood aan de draad van je hengel, dan wordt het zwaarder.

loodzwaar Loodzwaar is heel erg zwaar.

Een tas met boeken is loodzwaar.

loof (het loof) Het loof is de bladeren van de boom.

Het is heel droog. Daardoor hangt het loof van de boom slap naar beneden.

loofboom (de loofboom – de loofbomen) Een loofboom is een soort boom met bladeren.

De wilg en de kastanje zijn loofbomen.

in de loop van In de loop van betekent als iets al een tijdje bezig is.

In de loop van de dag gaan we naar buiten.

lucht (de lucht) Lucht is wat je inademt om te kunnen leven.

Als je geen lucht krijgt, stik je.

luchtalarm (het luchtalarm) Een luchtalarm is een signaal dat er gevaar dreigt.

Zoek een veilige plek, want er is luchtalarm.

maar Maar wordt op verschillende manieren gebruikt. De betekenis haal je uit de zinnen.

Maar kan een tegenstelling aangeven.

De zandbak is leuk voor kleuters, maar niet voor grote kinderen.

maatregel (de maatregel – de maatregelen/maatregels) Een maatregel is iets wat je doet waardoor iets weer in orde komt.

Je komt telkens te laat op school, dus ik neem maatregelen en bel je moeder.

maatregelen nemen (nam maatregelen – heeft maatregelen genomen) Maatregelen

nemen betekent ervoor zorgen dat iets in orde komt.

De schooldirecteur moet maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat er op school geen brand komt.

maatschappijleer (de maatschappijleer) Maatschappijleer is een schoolvak, waarbij je leert hoe mensen in Nederland met elkaar leven.

Bij maatschappijleer hebben we het nu over de Tweede Kamer.

machteloos Machteloos betekent zonder macht, waardoor je niets kunt doen.

Tegenover die brutale jongens voelt Wouter zich machteloos.

magma (het magma) Magma is gesmolten, hete steen uit het binnenste van de aarde.

Bij een vulkaanuitbarsting komt de magma naar boven.

magneet (de magneet – de magneten) Een magneet is een speciaal stuk ijzer dat ijzer naar zich toe trekt.

De paperclip blijft aan de magneet hangen.

magnetron (de magnetron – de magnetrons) De magnetron is een apparaat waar je eten mee warm kunt maken of kunt ontdooien.

Jesse haalt de warme maaltijd uit de magnetron.

markeren (markeerde – heeft gemarkeerd) Markeren betekent duidelijk de plaats van iets aangeven met een teken.

De politie markeert op de weg de plaats van het ongeluk.

markering (de markering – de markeringen) Een markering is een teken om aan te geven dat je iets moet doen of goed moet opletten.

De markering op de weg geeft aan waar je mag rijden.

matigen (matigde – heeft gematigd) Matigen betekent minderen.

Het matigen van snelheid op de weg zorgt voor minder ongelukken.

maximaal Maximaal betekent niet meer dan, uiterst.

Tim kan maximaal vier uur in de week werken.

medewerk(st)er (de medewerk(st)er – de medewerk(st)ers) Een medewerker is iemand die meewerkt bij een organisatie of bedrijf.

Die winkel heeft wel twintig medewerkers en medewerksters.

meestal Meestal betekent bijna altijd.

Meestal neemt hij brood mee naar school.

meevallen / het valt mee (het viel mee – het is meegevallen) Iets valt mee als het minder erg is dan je had gedacht. Het tegenovergestelde van tegenvallen.

Peter heeft tien sommen goed. Dat valt mee. Hij dacht dat hij er maar zes goed had.

megafoon (de megafoon – de megafoons) Een megafoon is een grote toeter in de vorm van een trechter, die het geluid van je stem harder laat klinken.

De badmeester gebruikt bij de zwembles een megafoon.

melding (de melding – de meldingen) Een melding is een bericht dat er iets aan de hand is.

Bij de brandweer kwam een melding van een brand binnen.

mening (de mening – de meningen) Een mening is hoe je over iemand of iets denkt, wat je ervan vindt.

Mijn mening is dat een poes leuker is dan een hond.

menu (het menu – de menu's) Het menu is de kaart waar alle gerechten op staan die je kunt bestellen.

Er staan veel lekkere dingen op het menu in dat restaurant.

metselaar (de metselaar – de metselaars) Een metselaar is een man die voor zijn werk stenen muren bouwt.

De metselaar stapelt de bakstenen netjes op elkaar.

meubelmaker (de meubelmaker – de meubelmakers) Een meubelmaker is een man of vrouw die meubels maakt.

Die meubelmaker maakt erg mooie stoelen en tafels.

minstens Minstens is niet minder dan, in ieder geval.

Er moeten minstens vijf mensen in de boot.

misgaan (ging mis – is misgegaan) Misgaan betekent niet goed gaan.

De sprong gaat mis en Jos valt plat op het water.

misplaatst Iets is misplaatst als het niet geschikt is in een bepaalde situatie.

Iemand uitnodigen en er dan niet zijn als die komt, is een misplaatste grap.

mobiel Mobiel is verplaatsbaar, te gebruiken op elke plaats.

Een mobiele telefoon kun je overal mee naartoe nemen om te bellen. Hij zit niet vast aan een draad.

mondstuk (het mondstuk – de mondstukken) Het mondstuk is dat deel van een voorwerp, dat in je mond gaat.

Doe het mondstuk van de buis in je mond, dan wijst de andere kant van de buis naar boven.

munstuk (het muntstuk – de muntstukken) Een muntstuk is geld van metaal.

In mijn spaarpot heb ik muntstukken van tien eurocent en een euro.

naald (de naald – de naalden) De naald van een boom is geen blad, maar een klein en groen soort stokje.

De dennenboom heeft allemaal naalden.

naaldboom (de naaldboom – de naaldbomen) De naaldboom is een soort boom met kleine, groene stokjes.

De dennenboom is een naaldboom.

naar vinden (vond naar – heeft naar gevonden) Iets naar vinden is iets vervelend vinden.

Wij vinden het naar dat je ziek bent.

naast elkaar Naast elkaar betekent dicht bij elkaar. Je kunt ook meningen naast elkaar zetten. Dat betekent meningen met elkaar vergelijken.

De juf zet de meningen van de jongens en de meningen van de meisjes naast elkaar.

nachtvorst (de nachtvorst) Bij nachtvorst vriest het in de nacht.

Door de nachtvorst is de sloot bevroren.

natuurgeweld (het natuurgeweld) Natuurgeweld betekent een enorme kracht van de natuur, sterker dan mensen aankunnen.

De mensen in dit gebied zijn gevlucht voor zo veel natuurgeweld.

natuurramp (de natuurramp – de natuurrampen) Een natuurramp is een groot ongeluk, dat wordt veroorzaakt door de natuur.

In India heeft de vele regen voor een natuurramp gezorgd.

nerf (de nerf – de nerven) Nerven zijn de dunne lijnen die in een blad van een plant of boom zitten.

Je kunt de nerven van het blad voelen.

in het net In het net betekent de laatste versie van de tekst. De tekst is netjes en af.

Ik schrijf mijn tekst over bloemen eerst in het klad. Daarna schrijf ik de tekst in het net over.

niet goed, geld terug Niet goed, geld terug betekent dat je je geld terugkrijgt als er iets niet goed is met wat je gekocht hebt.

De kaas was niet goed meer: daarom ging ik terug naar de winkel en kreeg mijn geld terug.

nieuwbouw (de nieuwbouw) Nieuwbouw zijn nieuwe gebouwen.

De nieuwbouw bestaat uit zes huizen en één school.

noodweer (het noodweer) Noodweer is heel slecht weer.

Gisteren was het noodweer. Het hagelde en het stormde.

nors Nors betekent onvriendelijk.

De oude dame keek nors naar de vervelende meisjes.

noteren (noteerde – heeft genoteerd) Noteren betekent opschrijven.

Als je een leuke mop wilt onthouden, kun je die het best noteren.

nu en dan Nu en dan betekent af en toe.

We eten nu en dan vlees, maar meestal niet.

oasis (de oasis) Oasis is een groen blokje waarin je bloemen of takken kunt steken.
Als je nog wat meer takjes en bloemen in de oasis steekt, heb je een leuk bloemstukje.

oever (de oever – de oevers) Een oever is de kant langs het water, daar waar het land begint.

De vissers zitten aan de oever van de rivier.

om te ... Om te komt samen met de woordenboekvorm van een werkwoord voor. De betekenis haal je uit de zinnen.

Om op school te komen, moet ik een heel stuk fietsen.

omgaan met (ging om met – is omgegaan met) Met iemand omgaan betekent iemand regelmatig spreken en samen dingen doen.

Mijn oma gaat heel leuk met haar kleinkinderen om.

in de omgeving van In de omgeving van betekent in de buurt van, rondom.

In de omgeving van mijn huis mogen geen auto's rijden.

omkeren (keerde om – heeft omgekeerd) Omkeren betekent omdraaien of ondersteboven houden.

Als je dat volle glas omkeert, stroomt alle cola op de grond.

omlaag Omlaag betekent minder worden. Het kan ook een richting aangeven.

Het aantal roofvogels gaat omlaag in Nederland.

omleiding (de omleiding – de omleidingen) Een omleiding betekent dat je langs een andere weg moet rijden.

Door de omleiding kan ik jou niet bij je huis ophalen.

onderbrengen bij (bracht onder bij – heeft ondergebracht bij) Onderbrengen bij betekent een huis geven.

We brengen onze kinderen voor een week onder bij oma en opa.

ondertussen Ondertussen betekent in dezelfde tijd.

Doe jij de afwas, dan doe ik ondertussen de boodschappen.

ongelofelijk/ongelooflijk Ongelofelijk betekent zo erg dat je het bijna niet kunt geloven.

Die man kan ongelofelijk veel eten.

ongemakkelijk Ongemakkelijk betekent niet prettig.

Ik voelde mij ongemakkelijk naast de chauffeur, want hij reed veel te hard.

ongeveer Ongeveer betekent niet helemaal precies, naar schatting.

We blijven ongeveer drie uur weg.

zich ontfermen over (ontfermde zich over – heeft zich ontfermd over) Zich ontfermen over betekent voor iemand zorgen als dat nodig is.

Hij ontfermde zich over het zieke katje.

ontploffing (de ontploffing – de ontploffingen) Een ontploffing betekent een harde knal waarbij iets uit elkaar springt.

Door de ontploffing van het vuurwerk is er veel rook.

ontroerend iets is ontroerend als je er verdrietig of gelukkig van wordt.

Ik moest huilen door de ontroerende muziek op de begrafenis.

ontwerp (het ontwerp – de ontwerpen) Een ontwerp is een beschrijving of tekening die aangeeft hoe iets wat je wilt maken, gaat worden.

Wie heeft het ontwerp voor ons schoolgebouw gemaakt?

ontwerp(st)er (de ontwerp(st)er – de ontwerp(st)ers) Een ontwerper is iemand die iets bedenkt om te maken en dat op papier of op de computer laat zien.

Adam wil later ontwerper van kleding worden.

onveilig Onveilig betekent niet veilig.

Zonder gordel om in een auto rijden is onveilig.

oogst (de oogst – de oogsten) De oogst is alle gewassen die je van het land haalt, bijvoorbeeld aardappels en groenten.

We hebben een goede perenoogst dit jaar.

ooit Ooit is op één of ander moment.

Ooit zal ik goed kunnen schaatsen.

oorlel (de oorlel – de oorlellen) Een oorlel is het stukje vel dat onder aan het oor zit.

In de oorlel van Kiki zitten twee kleine oorbellen.

oorschelp (de oorschelp – de oorschelpen) Een oorschelp is het buitenste deel boven aan het oor.

Mijn oorschelpen zijn helemaal rood van de kou.

oorzaak (de oorzaak – de oorzaken) De oorzaak is datgene waardoor iets komt. Datgene wat iets tot gevolg heeft.

Een koe op de rails was de oorzaak van dat ongeluk.

in opdracht van In opdracht van betekent dat een ander tegen jou zegt wat je moet doen.

De bloemist maakt veel boeketten in opdracht van klanten.

in de openlucht In de openlucht betekent buiten.

De meeste attracties van het park zijn in de openlucht.

openingstijd (de openingstijd – de openingstijden) De tijd waarop een winkel of een gebouw geopend is.

De openingstijd van die supermarkt is van negen uur 's morgens tot acht uur 's avonds.

opfleuren (fleurde op – heeft opgefleurd) Opfleuren betekent iets versieren, zodat het er vrolijk en gezellig uitziet.

Zaara fleurt de kamer op met een mooie bos bloemen.

de brug ophalen (haalde op – heeft opgehaald) Een brug ophalen betekent een brug omhoog laten gaan.

Bij een kasteel kun je meestal de brug ophalen.

opmerking (de opmerking – de opmerkingen) Een opmerking is iets wat je zegt.

Daan maakt vaak vervelende opmerkingen tegen zijn broertje.

geld opnemen (nam geld op – heeft geld opgenomen) Geld opnemen betekent je eigen geld aan de bank terugvragen.

Mijn moeder neemt geld op. Nu heeft ze weer geld in haar portemonnee.

oppervlakte (de oppervlakte – de oppervlakten/oppervlaktes) De oppervlakte is de bovenste of buitenste laag van iets.

De zeehond dook onder water en kwam daarna weer aan de oppervlakte.

oproep (de oproep – de oproepen) Een oproep is een vraag om iets te doen.

Ik plaats een oproep voor iemand die mij wil helpen met mijn huiswerk.

opsomming (de opsomming – de opsommingen) Een opsomming is een aantal dingen die achter elkaar genoemd wordt.

Geef mij eens een opsomming van de kleren die je mee moet nemen op vakantie.

opstappen (stapte op – is opgestapt) Opstappen betekent weer weggaan.

Ik stap weer eens op. Bedankt voor de koffie.

opzuigen (zoog op – heeft opgezogen) Opzuigen is naar boven halen.

Planten en bomen zuigen met hun wortels het water op uit de grond.

de afstand overbruggen (overbrugde de afstand – heeft de afstand overbrugd) Een afstand overbruggen is van de ene plaats naar de andere plaats gaan.

Hoe komen we thuis? We moeten nog een afstand van tien kilometer overbruggen.

de tijd overbruggen (overbrugde de tijd – heeft de tijd overbrugd) De tijd overbruggen betekent de tijd opvullen. Je kunt ook een afstand overbruggen.

Als je moet wachten, kun je de tijd overbruggen door een boek te lezen.

overdekt Overdekt betekent binnen in een ruimte.

Het pretpark heeft ook een overdekte ruimte waar je kunt spelen. Dat is handig voor als het regent.

overhebben voor (had over voor – heeft overgehad voor) Ergens iets voor overhebben betekent dat je iets voor iemand wilt doen of iets kunt missen.

Deze trui kost tien euro, maar ik heb het er voor over.

overigens Overigens betekent trouwens.

Overigens wil ik zeggen dat je nog geld van me krijgt.

overlast (de overlast) Overlast is iets, bijvoorbeeld lawaai of rommel, waar mensen last van hebben.

Het lawaai van de brommer zorgt voor overlast.

overlijden (overleed – is overleden) Overlijden is doodgaan.

Helaas is mijn oma gisteren overleden.

overstroming (de overstroming – de overstromingen) Een overstroming is het onder water lopen van stukken land.

Door de zware regenbuien was er een overstroming.

parttime Parttime betekent voor een deel van de tijd.

Ellen heeft een parttime baantje.

patiënt (de patiënt – de patiënten / de patiënte – de patiëntes) [Spreek uit als: pasjent]

De patiënt is iemand die ziek is.

De patiënt moet nog twee weken lang in bed blijven.

pedicure (de pedicure – de pedicures) De pedicure is iemand die de voeten van mensen verzorgt.

De pedicure knipt de teennagels van opa De Bruin.

peinzend Peinzend betekent ernstig, diep nadenkend.

Na deze moeilijke vraag kijkt Willem peinzend naar buiten.

per Per betekent voor elk ding, voor elke persoon, enzovoort.

Per fles krijg ik vijftig eurocent statiegeld.

periode (de periode – de periodes/perioden) Een periode is een bepaalde tijd.

In de zomervakantie is het een drukke periode in het zwembad.

piercing (de piercing – de piercings) Een piercing is een gaatje dat in je lichaam is gemaakt om er een sieraad doorheen te doen.

Maaïke heeft een piercing in haar neus.

pijler (de pijler – de pijlers) Een pijler is een dikke paal waar een brug of een gebouw op steunt.

Deze brug steunt op stevige, stenen pijlers.

pinnen (pinde – heeft gepind) Pinnen betekent geld halen bij een geldautomaat of betalen met een bankpas.

Mijn vader heeft geen geld bij zich, daarom pint hij bij de supermarkt.

ploeg (de ploeg – de ploegen) Een ploeg is een groep mensen.

We hebben een ploeg die in de avond werkt en een ploeg die overdag werkt.

pompbediende (de pompbediende – de pompbedienden/pompbediendes) Een pompbediende bedient de benzinepomp.

Als er bij een benzinepomp geen pompbediende is, moet je zelf tanken.

portiek (de portiek – de portieken) Een portiek is een ingang van een flat of gebouw.

Ik wacht in de portiek tot de regen voorbij is.

Postbus 51 Postbus 51 geeft informatie van de overheid, bijvoorbeeld over veiligheid.

Op de website van Postbus 51 vind je vaak antwoord op je vragen.

een praatje maken (maakte een praatje – heeft een praatje gemaakt) Een praatje maken is voor de gezelligheid praten.

De buurman knipte de heg en maakte een praatje met mijn vader.

praatpaal (de praatpaal – de praatpalen) Een praatpaal is een paal met een telefoon langs de kant van de snelweg voor het melden van pech of een ongeluk.

We hebben pech met de auto, maar gelukkig is er een praatpaal vlakbij.

op prijs stellen (stelde op prijs – heeft op prijs gesteld) Op prijs stellen betekent waarderen.

De juf stelt het op prijs als iedereen zijn spullen netjes opruimt.

product (het product – de producten) Een product is iets dat door een fabriek gemaakt is of van het land van een boer komt.

Die supermarkt heeft wel tweeduizend verschillende producten in de winkel.

proefles (de proefles – de proeflessen) Een proefles is een les waarin je kunt kennismaken met iets wat je misschien wilt gaan doen.

Lisa gaat naar een proefles turnen.

profiteren (profiteerde – heeft geprofiteerd) Profiteren betekent ergens voordeel van hebben.

Moeder profiteerde van de korting op de kleding en kocht een nieuwe broek.

project (het project – de projecten) Een project is een grote activiteit, iets wat lang duurt om uit te voeren.

De bouw van deze woningen is een project dat twee jaar duurt.

provincie (de provincie – de provincies) De provincie is een deel van een land met een eigen hoofdstad.

Nederland heeft twaalf provincies en Tooske woont in de provincie Zuid-Holland.

publiceren (publiceerde – heeft gepubliceerd) Publiceren betekent op papier drukken.

De krant publiceerde het verhaal over de filmster.

op het randje Op het randje betekent dat het bijna niet meer oké is.

Dit grapje is op het randje. De volgende keer krijg je straf.

rangschikken (rangschikte – heeft gerangschikt) Rangschikken betekent dingen in een bepaalde volgorde zetten.

Mysha rangschikte de boeken van groot naar klein.

rank Rank betekent slank en sierlijk.

Dat mooie meisje heeft een vriendelijk gezicht en een rank lichaam.

reageren (reageerde – heeft gereageerd) Reageren betekent een reactie geven.

Kim reageerde fel toen John haar pen afpakte.

realiseren (realiseerde – heeft gerealiseerd) Realiseren betekent uitvoeren, het gaat echt gebeuren.

De leerlingen realiseren het plan dat ze bedacht hebben. Er komen knikkertegels op de speelplaats.

recht hebben op (had recht op – heeft recht gehad op) Recht hebben op betekent dat je iets mag hebben omdat dat is afgesproken.

In het theater heb je recht op een gratis drankje in de pauze.

rechtstreeks Rechtstreeks is zonder omweg, direct.

Sofia gaat van school rechtstreeks naar huis.

recreatiebad (het recreatiebad – de recreatiebaden) Een recreatiebad is een deel van een zwembad waar mensen komen om voor hun plezier te zwemmen en zich te ontspannen.
In het recreatiebad is een grote waterglijbaan.

reddingsboot (de reddingsboot – de reddingsboten) Een reddingsboot is een boot waarmee mensen die in gevaar zijn op het water, gered worden.
We zochten de hele nacht met de reddingsboot naar de vermiste zeilboot.

reddingsbrigade (de reddingsbrigade – de reddingsbrigades) Een reddingsbrigade is een groep die mensen in gevaar wil redden.
De reddingsbrigade heeft mijn neef uit het water gered.

reddingszwemmen Reddingszwemmen is een manier van zwemmen waarbij je iemand vasthoudt en redt.
Een badmeester heeft in zijn opleiding reddingszwemmen geleerd.

regionaal Regionaal betekent in een bepaald gebied.
In onze regionale krant staat een stuk over de brandweer in onze woonplaats.

rente (de rente – de rentes) Rente is geld dat je moet betalen als je geld leent bij de bank. Rente is ook geld dat je krijgt als je geld bij de bank spaart.
Ik geef mijn zakgeld aan de bank. Als ik het volgend jaar weer terugvraag, heb ik er twee euro rente bij gekregen.

repareren (repareerde – heeft gerepareerd) Repareren is iets wat kapot is, weer goed maken.
Ik repareer mijn kapotte fiets.

reserveringskosten (de reserveringskosten) De reserveringskosten zijn kosten die je betaalt omdat iets voor je vrijgehouden wordt.
Voor een kaartje in de bioscoop hoef je geen reserveringskosten te betalen.

resultaat (het resultaat – de resultaten) Het resultaat is het gevolg van iets.
Alle kinderen letten goed op in het verkeer. Het resultaat is dat er minder ongelukken gebeuren.

rijbewijs (het rijbewijs – de rijbewijzen) Het rijbewijs is een papier waarop staat dat je een auto of een motor mag besturen.
Tijdens het rijden moet de bestuurder van een auto altijd zijn rijbewijs bij zich hebben.

rinkelen (rinkelde – heeft gerinkeld) Rinkelen is het maken van heldere geluiden vlak achter elkaar.
De fietsbel rinkelt.

Roemeens Roemeens betekent dat iemand of iets uit het land Roemenië komt.

De Roemeense hoofdstad is Boekarest.

rollator (de rollator – de rollators) De rollator is een karretje met vier wieltjes dat je duwt. Je gebruikt het als je niet meer goed kunt lopen.

Oma De Bruin duwt de rollator voor zich uit. Met de rollator kan ze toch zelf boodschappen doen.

rond tien uur Rond tien uur betekent ongeveer, in de buurt van tien uur.

De gasten komen vanavond pas rond tien uur.

rondhangen (hing rond – heeft rondgehangen) Rondhangen betekent ergens zijn en blijven en niets doen.

Die jongens hangen maar wat rond in het winkelcentrum.

rondslingeren (slingerde rond – heeft rondgeslingerd) Rondslingeren betekent ergens laten liggen waar het niet hoort.

Wie laat zijn vuile sokken altijd rondslingeren?

roosteren (roosterde – heeft geroosterd) Roosteren is iets warm maken op een vuur of in een heet apparaat.

Ik rooster het brood. Nu is het een beetje bruin en lekker knapperig.

roti (de roti – de roti's) Roti is een Surinaams gerecht dat bestaat uit een opgevouwen pannenkoek met aardappelen, groente en vlees.

Roti eet je met je handen.

routeplanner (de routeplanner – de routeplanners) De routeplanner laat zien hoe je moet rijden.

Heb je op de computer met de routeplanner uitgezocht hoe we naar Parijs moeten rijden?

rusten (rustte – heeft gerust) Met het woord rusten op een grafsteen bedoelen we dat er iemand onder de grond ligt.

Op het bordje staat: hier rust mijn lieve huisdier.

rustperiode (de rustperiode – de rustperioden/rustperiodes) Een rustperiode is een tijd van rust. Voor planten betekent dat dat ze dan weinig voedsel opnemen.

In de natuur is de winter de rustperiode. De planten en bomen groeien weinig of helemaal niet.

ruw Ruw is niet glad.

Ik voel de ruwe stam van de berk.

salaris (het salaris – de salarissen) Het salaris is het geld dat iemand verdient met zijn werk.

Mijn moeder heeft een goed salaris. Daarom kunnen we elk jaar op vakantie.

in samenwerking met In samenwerking met betekent dat je iets samen met iemand anders doet.

Groep 8 van de basisschool voert de musical in samenwerking met de muziekschool uit.

sanitair (het sanitair) Het sanitair zijn de dingen die in je badkamer staan, zoals de wastafel en de toiletpot.

Op deze camping wordt het sanitair goed schoongemaakt.

schelen (scheelde – heeft gescheeld) Schelen betekent verschil uitmaken.

Het scheelt mij veel werk als iemand helpt met de tafel dekken.

schietapparaat (het schietapparaat – de schietapparaten) Een schietapparaat is een apparaat om een gaatje in je oor te maken, zodat je er een versiering doorheen kunt doen.

Met een schietapparaat maakt de juwelier een gaatje in mijn oor.

schoenmaker (de schoenmaker – de schoenmakers) Een schoenmaker repareert schoenen en verkoopt producten voor schoenen.

De schoenmaker heeft nieuwe zolen onder mijn schoenen gezet.

schoolreisje (het schoolreisje – de schoolreisjes) Het schoolreisje is het reisje dat je samen met leerlingen en leerkrachten van school maakt.

Het schoolreisje gaat dit jaar naar een speeltuin met zwembad.

scoren (scoorde – heeft gescoord) Scoren betekent een doelpunt maken.

De voetbalclub scoort twee punten.

service (de service – de services) Service is de zorg voor klanten.

Boodschappen thuisbrengen is een service van deze supermarkt.

sinds Sinds betekent vanaf die tijd.

Sinds gisteren heb ik een nieuwe fiets.

situatie (de situatie – de situaties) Een situatie betekent hoe iets is.

Sneeuw op de weg geeft gevaarlijke situaties in het verkeer.

sjouwen (sjouwde – heeft gesjouwd) Sjouwen betekent iets met moeite dragen.

Ik sjouw de zware vaas naar de verhuishwagen.

slecht ter been zijn (was slecht ter been – is slecht ter been geweest) Slecht ter been zijn betekent niet goed kunnen lopen.

Die man is honderd jaar en nog steeds niet slecht ter been.

sloop (de sloop) De sloop is het afbreken van iets, het uit elkaar halen.

Die auto's zijn goed voor de sloop.

sloopvergunning (de sloopvergunning – de sloopvergunningen) De sloopvergunning is toestemming van iemand die daarover mag beslissen om iets af te breken.

Vader heeft een sloopvergunning gekregen, want ons schuurtje moet weg.

slopen (sloopte – heeft gesloopt) Slopen betekent iets uit elkaar halen of afbreken.

Rachid sloopt zijn fiets. De fiets ligt helemaal uit elkaar.

ten slotte Ten slotte betekent aan het eind of op het laatst.

Eerst doen we taal, daarna rekenen en ten slotte aardrijkskunde.

snelheid (de snelheid – de snelheden) De snelheid betekent hoe snel iets of iemand gaat.

De snelheid van die auto is meer dan 200 kilometer per uur.

snorkel (de snorkel – de snorkels) De snorkel is een buis waar je door ademt, als je onder water zwemt.

Met een snorkel kun je niet diep duiken, maar wel lang onder water kijken.

sollicitatieformulier (het sollicitatieformulier – de sollicitatieformulieren) Een sollicitatieformulier is een formulier dat je moet invullen als je een nieuwe baan wilt hebben.

Maria vult het sollicitatieformulier in, want zij wil die baan.

soms Soms betekent op sommige ogenblikken, niet altijd.

Soms gaan we op zondag naar het zwembad en soms naar mijn oma.

souvenir (het souvenir – de souvenirs) Een souvenir is een voorwerp dat een herinnering is aan iets of iemand.

Ehsan heeft een souvenir gekocht in de dierentuin: een kleine, zachte leeuw.

spaarvarken (het spaarvarken – de spaarvarkens) Het spaarvarken is een spaarpot in de vorm van een varken om geld in te doen.

In Jesses gele spaarvarken zit € 3.

spar (de spar – de sparren) De spar is een naaldboom. Dat betekent een boom zonder bladeren, maar met kleine groene stokjes aan de takken.

Au, ik doe me zeer aan de tak van de spar.

sparen (spaarde – heeft gespaard) Sparen is geld bewaren voor later.

Ik spaar al drie maanden voor dit speelgoed.

speelweide (de speelweide, de speelweiden/speelweides) Een speelweide is een grasveld waarop kinderen kunnen spelen.

Bij het openluchtzwembad is een leuke speelweide.

sponsorloop (de sponsorloop – de sponsorlopen) Een sponsorloop is een loopwedstrijd waarbij de deelnemers zich laten betalen voor het lopen. Het geld gaat naar een goed doel.

Ik doe mee aan die sponsorloop om geld in te zamelen voor het kinderziekenhuis.

spraakzaam Je bent spraakzaam als je veel en graag praat.

Onze juf is heel spraakzaam en maakt met iedereen een praatje.

standaard Standaard betekent normaal.

In deze winkel krijg je standaard korting bij meer dan twintig euro aan boodschappen.

sterven (stierf – is gestorven) Sterven is doodgaan.

Mijn poes zal snel sterven. Hij is al zestien jaar oud.

steunen (steunde – heeft gesteund) Steunen is ergens op leunen.

Mijn opa steunt op een stok bij het lopen.

stipt op tijd Stipt op tijd betekent precies op tijd.

Om half negen kwam ik op school aan. Dat is stipt op tijd.

stoer Stoer betekent dat je veel durft en sterk bent.

Hij doet wel stoer, maar eigenlijk is hij bang voor water.

straatbeeld (het straatbeeld – de straatbeelden) Het straatbeeld is hoe de straat en de huizen eruitzien.

Door al het afval is het straatbeeld slordig.

stuifmeel (het stuifmeel) Stuifmeel is geel poeder dat in bloemen zit. Het is nodig voor het ontstaan van nieuwe bloemen.

De bijen brengen het stuifmeel van bloem naar bloem.

succesvol Succesvol betekent succes hebben.

Jan Smit kan terugkijken op een succesvol jaar: veel mensen hebben zijn nieuwe cd gekocht.

tal van Tal van betekent veel.

Op de camping zijn tal van activiteiten.

tankstation (het tankstation – de tankstations) Een tankstation is een plaats waar je brandstof zoals benzine kunt kopen.

Onze benzine is bijna op. Wanneer komt er weer een tankstation?

techniek (de techniek – de technieken) Een techniek is een manier waarop je te werk gaat als je iets maakt of uitvoert.

Als je een goede techniek hebt bij het zwemmen, ga je snel vooruit.

teer Teer betekent dat het gemakkelijk kapotgaat.

Voorzichtig met dit kopje. Het is teer!

tegenwoordig Tegenwoordig betekent nu, in deze tijd.

Tegenwoordig hebben veel jonge kinderen al gaatjes in hun oren.

telefooncentrale (de telefooncentrale – de telefooncentrales) De telefooncentrale is de plaats waar telefoonverbindingen worden geregeld.

Als je een nummer intoetst, zorgt de telefooncentrale ervoor dat de telefoon bij de ander overgaat.

telen (teelde – heeft geteeld) Telen is het zaaien of planten, verzorgen en oogsten van groenten of fruit.

In Nederland telen we geen sinaasappels. Daarvoor is het hier te koud.

tentoonstelling (de tentoonstelling – de tentoonstellingen) Een tentoonstelling bestaat uit een verzameling voorwerpen die je kunt bekijken.

Op school hebben we een tentoonstelling gemaakt van onze tekeningen.

terrein (het terrein – de terreinen) Een terrein is een stuk land.

Op het open terrein naast de kerk komt de kermis.

terugtraprem (de terugtraprem – de terugtrapremmen) Een terugtraprem is een rem van een fiets waarbij je de trappers andersom draait.

Ik botste tegen de auto, want ik was vergeten dat ik een terugtraprem had.

testen Testen betekent uitproberen of iets goed werkt.

Ik zal even testen of de radio het doet.

tevergeefs Tevergeefs betekent voor niets.

Joost wachtte tevergeefs op Mary, want ze kwam niet.

thuisbezorgen Thuisbezorgen betekent aan huis brengen.

Ik heb geen zin om te koken, dus ik laat een pizza thuisbezorgen.

tijdens Tijdens betekent op het moment dat.

Tijdens het hardlopen moedigden de mensen ons aan.

tobben (tobde – heeft getobd) Tobben is als je je ergens zorgen over maakt.

Jesse heeft de hele nacht getobd over de ruzie met zijn vriend.

toekomst (de toekomst) De toekomst is de tijd die nog komt.

Je weet nooit zeker wat er in de toekomst zal gebeuren.

iets toelaten (liet toe – heeft toegelaten) Iets toelaten is iets toestaan, iets laten gebeuren.

De meester laat toe dat we door de klas lopen.

toestemming geven (gaf toestemming – heeft toestemming gegeven) Toestemming geven is iets goedvinden, het ergens mee eens zijn.

Onze oppas heeft ons toestemming gegeven om nog even buiten te spelen.

toezicht houden op (hield toezicht op – heeft toezicht gehouden op) Toezicht houden op betekent opletten of alles goed gaat.

De juf houdt toezicht op het schoolplein.

toko (de toko – de toko's) Een toko is een winkel met producten uit verre landen.

In de toko koop ik lekkere gele rijst en rode pepers.

tol (de tol – de tollen) De tol is het geld dat je moet betalen om over een weg of een brug of door een tunnel te mogen gaan.

Voor die brug moet je veel tol betalen.

tot en met Tot en met betekent dat wat na 'met' staat ook nog meetelt.

Deze disco is voor jongens en meisjes van elf tot en met vijftien jaar.

trapveldje (het trapveldje – de trapveldjes) Het trapveldje is een veldje of pleintje waar je kunt voetballen.

In de wijk komen speeltuintjes voor de kleine kinderen en trapveldjes voor de oudere kinderen.

treffen (trof – heeft getroffen) Treffen betekent iets of iemand raken.

De boom viel om en trof een huis.

de hond trimmen (trimde de hond – heeft de hond getrimd) Trimmen betekent de haren van een hond knippen en verzorgen.

Sanna laat elke maand haar hond trimmen.

trouw Trouw betekent dat je je verbonden voelt met iemand.

Een trouwe hond blijft bij je.

truck (de truck – de trucks) Een truck is een grote vrachtwagen.

Als je achter een truck rijdt, zie je bijna niets.

ten tweede Ten tweede betekent het tweede dat er gezegd of geschreven wordt.

Ik geef twee voorbeelden van spelletjes. Ten eerste: voetbal en ten tweede: knikkeren.

type (het type – de types/de typen) Een type is een soort.

Er bestaan verschillende typen haar: krulhaar, steil haar, kroeshaar.

uitbarsten (barstte uit – is uitgebarsten) Uitbarsten betekent plotseling met kracht naar buiten komen.

Er komt rook uit de vulkaan. Daarom denken de mensen dat de vulkaan zal uitbarsten.

uiteraard Uiteraard is een ander woord voor natuurlijk of vanzelfsprekend.

Uiteraard mogen kinderen geen autorijden.

uiterlijk (het uiterlijk) Je uiterlijk is hoe je eruitziet.

Het uiterlijk van een hond lijkt veel op het uiterlijk van een wolf.

er uitkomen (kwam er uit – is er uitgekomen) Er uitkomen betekent een oplossing vinden voor iets.

We komen wel uit dat lastige probleem.

de hond uitlaten (liet de hond uit – heeft de hond uitgelaten) De hond uitlaten is wandelen met de hond. De hond kan dan plassen en poepen.

Jesse laat de hond uit in het park.

uitlopen (liep uit – is uitgelopen) Planten en bomen lopen uit als ze nieuwe knoppen, bloesem of bladeren krijgen.

In februari lopen veel struiken al uit.

uitpeuteren (peuterde uit – heeft uitgepeuterd) Ergens iets uitpeuteren is ergens iets met je vingers uithalen.

Ik peuter de knikker uit de tuinslang.

uitrit (de uitrit – de uitritten) De uitrit is een pad waarover auto's en vrachtwagens, bijvoorbeeld vanuit een bouwterrein of een garage, de weg op kunnen rijden.
Je moet een auto niet voor de uitrit parkeren.

uitsluitend Uitsluitend betekent enkel en alleen.
Dat is uitsluitend voor kinderen bedoeld.

uitstippelen (stippelde uit – heeft uitgestippeld) Uitstippelen is een route of plan bedenken.
Wij hebben een spannende speurtocht uitgestippeld.

uitvaren van de boot (de boot voer uit – de boot is uitgevaren) De boot vaart uit betekent dat de boot wegvaart.
De boot vaart om negen uur de haven uit.

uitzending (de uitzending – de uitzendingen) De uitzending is een programma op de radio of de televisie.
Het interview met de buurvrouw is vanavond te horen in de radio-uitzending.

uniek Uniek betekent dat er geen tweede van is.
Wat uniek, zoiets heb ik nog nooit gezien!

uv-lamp (de uv-lamp – de uv-lampen) De uv-lamp is een lamp met speciaal blauw licht, waarmee je kunt controleren of geld echt is.
De juffrouw van de supermarkt controleert de twintig euro onder de uv-lamp.

vakantiegeld (het vakantiegeld) Het vakantiegeld is geld dat je extra krijgt van je baas voor de vakantie.
In de maand mei krijgt mijn vader zijn vakantiegeld.

vakkenvuller (de vakkenvuller – de vakkenvullers) De vakkenvuller is iemand in de supermarkt die de vakken moet aanvullen met nieuwe spullen.
Sem werkt zaterdags als vakkenvuller in de supermarkt.

vakkundig Iemand die iets vakkundig doet, is daar heel goed in, doordat hij er verstand van heeft.
Dat houten kastje is vakkundig gemaakt.

vakmanschap (het vakmanschap) Iemand heeft vakmanschap, als hij zijn werk erg goed doet.
De schilder heeft de deur heel mooi geverfd. Dat is vakmanschap.

vals Vals betekent nep, niet echt.

Dit geld lijkt wel echt, maar het is vals.

vandaar Vandaar betekent daarom, om die reden.

Het is mooi weer. Vandaar dat ik ga zwemmen.

variatie (de variatie – de variaties) Als er variatie is, zijn er verschillende dingen.

De variatie in snoep is zo groot, dat je niet weet wat je moet kiezen.

vast Als iets vast is, kan het niet bewegen. Een vaste brug is een brug die niet open kan.

De zeilboot kan niet onder deze vaste brug door varen.

vaststellen (stelde vast – heeft vastgesteld) Vaststellen betekent merken dat iets zo is, nadat je er extra op gelet hebt.

Ik heb goed opgelet en ik stel vast dat Peter de wedstrijd heeft gewonnen.

te veel worden (het werd me te veel – het is me te veel geworden) Als iets je te veel wordt, dan kun je er niet meer tegen.

Gert-Jan moet altijd rekening houden met zijn zieke moeder. Dat wordt hem wel eens te veel.

veiling (de veiling – de veilingen) Een veiling is een plaats waar spullen worden verkocht aan diegene die er het meest voor wil betalen.

Op de veiling zijn vandaag veel peren verkocht.

ventilatiesysteem (het ventilatiesysteem – de ventilatiesystemen) Een ventilatiesysteem zorgt ervoor dat er frisse lucht binnenkomt.

Doet het ventilatiesysteem het wel? Het is hier zo benauwd.

verbaasd Je bent verbaasd als je iets niet had verwacht.

Verbaasd keek hij naar de prachtige, blauwe vis.

verbazing (de verbazing) De verbazing betekent het verbaasd zijn, de verwondering.

Tot zijn verbazing ging de voetbalwedstrijd niet door, terwijl het toch mooi weer was.

vereniging (de vereniging – de verenigingen) Een vereniging is een groep mensen die hetzelfde doet.

Hij zwemt bij ZVR, dat betekent Zwemvereniging Van Rotterdam.

verkeersexamen (het verkeersexamen – de verkeersexamens) Een verkeersexamen is een proef op de fiets waarbij je je goed aan de verkeersregels moet houden.

Ik ben een beetje zenuwachtig, want morgen is het verkeersexamen.

verkoopster (de verkoopster – de verkoopsters, de verkoper – de verkopers) Een verkoopster is een vrouw die dingen verkoopt.

Ik krijg geld terug van de verkoopster.

verleden (het verleden) Het verleden is de tijd die geweest is.

De middeleeuwen zijn een belangrijke tijd in het verleden.

verliezen (verloor – heeft / is verloren) Verliezen betekent kwijtraken.

Bomen verliezen hun bladeren in de winter.

onder vermelding van Onder vermelding van betekent dat je iets moet noemen of opschrijven.

Je kunt je opgeven onder vermelding van je naam en je leeftijd.

veroorzaken (veroorzaakte – heeft veroorzaakt) Veroorzaken betekent de oorzaak zijn van dingen die gebeuren.

De dronken bestuurder veroorzaakte het ongeluk.

verplicht Verplicht betekent dat het moet.

Wij zijn verplicht om halfnegen op school te zijn.

verreweg Verreweg betekent meer dan iets anders of meer dan iemand anders.

Dat is verreweg de beste oplossing.

verschonen (verschoonde – heeft verschoond) Verschonen betekent schoonmaken.

Een baby moet je regelmatig verschonen, dan krijgt hij een schone luier.

verslijten (versleet – heeft versleten) Verslijten betekent gebruiken totdat het kapotgaat.

Mijn schoenen verslijten snel, omdat ik er elke dag op loop.

vervoeren (vervoerde – heeft vervoerd) Vervoeren betekent naar een andere plaats brengen.

Wij vervoeren iedere dag groente en fruit naar de markt.

vervolgens Vervolgens betekent daarna.

Eerst moet je afwassen en vervolgens afdrogen.

verwijtend Verwijtend betekent dat je laat merken dat je iets niet goedvindt.

‘Je helpt helemaal niet mee’, zei hij verwijtend.

verwoesten (verwoestte – heeft verwoest) Verwoesten betekent kapotmaken.

De kinderen kijken teleurgesteld. De bouwvakkers verwoesten hun speelveld.

verzorgd Verzorgd betekent goed geregeld.

Dat is een verzorgde reis, want we hoeven zelf niets meer te regelen.

verzorgingstehuis (het verzorgingstehuis – de verzorgingstehuizen) Een verzorgingstehuis is een gebouw waarin mensen kunnen wonen en verzorgd worden.

Mijn oma krijgt in het verzorgingstehuis haar eten op haarkamer.

verzorgster (de verzorgster – de verzorgsters / de verzorger – de verzorgers) De verzorgster is iemand die mensen die oud of ziek zijn, verzorgt.

De verzorgster hielp meneer Bruinsma met aankleden.

via Via betekent door of langs deze weg.

Via Els ben ik bij jullie club gekomen.

vissteiger (de vissteiger – de vissteigers) Een vissteiger is een houten vloer boven het water, waarop je kunt zitten of staan om te vissen.

Peter zit te vissen op de vissteiger.

vitaal Vitaal betekent vol energie en leven.

Mijn opa wil nog naar Amerika als hij zo vitaal blijft als nu.

vluchtstrook (de vluchtstrook – de vluchtstroken) Een vluchtstrook is een baan langs de snelweg waar je mag stoppen als je pech hebt.

Op de vluchtstrook kun je veilig staan als je pech hebt.

voederen (voederde – heeft gevoederd) Voederen is dieren eten geven.

Harry voedert de vissen om tien uur.

volgende Met volgende bedoel je dat je hierna iets of iemand noemt.

De volgende kinderen zitten in onze groep: Joram, Ahmed, Irene.

vooraanzicht (het vooraanzicht – de vooraanzichten) Een vooraanzicht is een afbeelding van de voorkant van iets.

De tekenaar tekent het vooraanzicht van de boekenkast.

voorkomen (kwam voor – is voorgekomen) Voorkomen betekent er zijn.

Weet jij hoeveel soorten vogels in Nederland voorkomen?

iets voorkomen (voorkwam – heeft voorkomen) Iets voorkomen betekent ervoor zorgen dat het niet gebeurt.

Door niet te dicht bij de ramen te voetballen, kun je een gebroken ruit voorkomen.

voorlopig Voorlopig betekent de eerste tijd, nog wel een tijdje.

Voorlopig ga ik nog met de bus naar school. In de zomer ga ik weer met de fiets.

voorrang geven aan (gaf voorrang aan – heeft voorrang gegeven aan) Voorrang geven aan betekent dat eerst iemand anders mag en daarna jij.

Ik stop met fietsen, want ik moet hier voorrang geven aan de auto's.

voorrang krijgen van (kreeg voorrang van – heeft voorrang gekregen van) Voorrang krijgen van betekent dat jij eerst mag en daarna de anderen.

Ik kom van rechts, dus ik krijg voorrang.

je aan de voorschriften houden (hield zich aan de voorschriften – heeft zich aan de voorschriften gehouden) Je aan de voorschriften houden betekent dat je je aan de afgesproken regels houdt.

De dokter zegt: 'Houd je aan de voorschriften en gebruik drie keer per dag oordruppels'.

voorspellen (voorspelde – heeft voorspeld) Voorspellen betekent zeggen dat iets gaat gebeuren.

De weerman voorspelt dat morgen de zon gaat schijnen.

voortgezet onderwijs (het voortgezet onderwijs) Het voortgezet onderwijs is het onderwijs dat je na de basisschool gaat volgen.

Als je straks van school gaat, ga je naar het voortgezet onderwijs.

voorwaarde (de voorwaarde – de voorwaarden) De voorwaarde betekent de afspraak waaraan je je moet houden.

De voorwaarde om lang op te mogen blijven voor de voetbalwedstrijd is dat je helpt met afwassen.

voorwerp (het voorwerp – de voorwerpen) Een voorwerp is een ding dat je kunt zien en pakken.

Wat is dat voor voorwerp op de tafel?

voorziening (de voorziening – de voorzieningen) Een voorziening zorgt ervoor dat iets mogelijk is.

In het vakantiepark zijn allerlei voorzieningen om je te vermaken: een zwembad, een restaurant en een sportveld.

vormgeven (gaf vorm – heeft vormgegeven) Vormgeven betekent een bepaalde vorm maken.

'Die olifant heb je mooi vormgegeven', zei de juf tegen Oscar.

vrij Vrij is een ander woord voor nogal.

Gisteren was het vrij warm, maar vandaag is het echt heet.

vrije tijd (de vrije tijd) Vrije tijd is de tijd dat je niet werkt of naar school moet.

In mijn vrije tijd kijk ik graag naar sport op de televisie.

vrijwillig(st)er (de vrijwillig(st)er – de vrijwillig(st)ers) Een vrijwillig(st)er is iemand die werk doet dat niet betaald wordt.

In het buurthuis werken veel vrijwilligers.

vruchtbaar Vruuchtbaar betekent dat er veel kan groeien.

Op vruchtbare grond groeien planten heel goed.

vulkaan (de vulkaan – de vulkanen) Een vulkaan is een vuurspuwende berg, dat wil zeggen een berg waaruit gloeiend hete, gesmolten steen kan komen.

De meeste vulkanen liggen ver weg in de Stille Oceaan.

vulkaanuitbarsting (de vulkaanuitbarsting – de vulkaanuitbarstingen) Een vulkaanuitbarsting betekent dat er met grote kracht vuur en hete vloeistof (lava) uit een berg komen.

De mensen in het dorp moeten vluchten vanwege de vulkaanuitbarsting.

ter waarde van Ter waarde van betekent voor dat bedrag. Je weet dan hoeveel iets waard is.

Hij kreeg een cadeaubon ter waarde van tien euro.

want Want geeft de reden aan waarom iets is.

Ik ga naar huis, want het regent.

waterdicht Iets is waterdicht als er geen water door komt.

Mijn horloge is waterdicht.

watermerk (het watermerk – de watermerken) Het watermerk is een plaatje dat je in duur papier kunt zien.

Ik plak het papier tegen het raam. Nu zie ik het watermerk.

waterpolo (het waterpolo) Waterpolo is een balsport in het water. Je speelt het met een groep.

Bij waterpolo moet je goed kunnen zwemmen.

watervrees (de watervrees) Watervrees hebben betekent bang zijn voor water.

Fabian durft niet in het water, omdat hij watervrees heeft.

wees (de wees – de wezen) Een wees is een kind dat geen ouders heeft.

Mijn vader was al wees toen hij vier jaar was.

wegdek (het wegdek – de wegdekken) Een wegdek is het bovenste deel van een weg, waarover je kunt rijden en lopen.

Als het vriest, kan het wegdek glad worden.

wegens Wegens gebruik je om een reden aan te geven.

Wegens vakantie is de winkel gesloten.

wegenwacht (de wegenwacht – de wegenwachten) De wegenwacht bestaat uit een groep mensen die hulp geven bij autopech.

Voor pech onderweg bel je de wegenwacht.

wegversperring (de wegversperring – de wegversperringen) Een wegversperring is een weg die afgesloten is.

De wegwerkers hebben een wegversperring neergezet, want ze werken aan de weg.

wegwerkzaamheden (de wegwerkzaamheden) Wegwerkzaamheden is werk dat wordt gedaan om de wegen goed te houden.

Op schoolreis stond de bus lang in de file, want er waren wegwerkzaamheden.

weigeren (weigerde – heeft geweigerd) Weigeren betekent iets niet doen.

Koos weigert zijn moeder een hand te geven.

wekelijks Wekelijks betekent iedere week opnieuw.

Zij gaan wekelijks naar het strand.

wenken (wenkte – heeft gewenkt) Wenken is door een gebaar duidelijk maken dat iemand naar je toe moet komen.

De agent wenkte mij om dichterbij te komen.

buiten werking stellen (stelde buiten werking – heeft buiten werking gesteld) Buiten werking stellen betekent uitzetten.

Als je de verwarming buiten werking stelt, wordt het hier veel te koud.

werkplaats (de werkplaats – de werkplaatsen) Een werkplaats is een ruimte waar met machines en gereedschap dingen worden gemaakt.

Mijn fiets wordt gemaakt in de werkplaats van de fietsenmaker.

werksfeer (de werksfeer) De werksfeer betekent de manier waarop mensen met elkaar omgaan in de klas of op het werk.

In de klas van Laura is een goede werksfeer.

werktekening (de werktekening – de werktekeningen) Een werktekening is een tekening waar precies op staat wat en hoe je iets moet maken.

Maya maakt eerst een werktekening, voordat ze de planken zaagt.

Westerscheldetunnel (de Westerscheldetunnel) De Westerscheldetunnel is de langste tunnel van Nederland en ligt in de provincie Zeeland.

Op onze schoolreis zijn we met de bus door de Westerscheldetunnel gereden.

wijk (de wijk – de wijken) Een wijk is een deel van een woonplaats.

In onze wijk staan veel bomen en hoge flats.

de hele winter door De hele winter door betekent tijdens de hele winter, zo lang de winter duurt.

De hele winter door hebben de bomen geen bladeren.

woonerf (het woonerf – de woonerven) Een woonerf is een gebied tussen de huizen waar auto's alleen heel langzaam mogen rijden.

Ik speel altijd op het woonerf. Dat is veilig.

in je eigen woorden In je eigen woorden betekent dat je woorden gebruikt die je zelf hebt bedacht.

Ik mag de zin niet overschrijven. Ik moet de zin in mijn eigen woorden opschrijven.

zaak (de zaak – de zaken) Een zaak is een winkel of een bedrijf.

In de zaak van mijn ouders verkopen ze tuinstoelen.

zalig Zalig betekent heel fijn of heel lekker.

Die zelfgemaakte taart is zalig.

zelfbedieningsrestaurant (het zelfbedieningsrestaurant – de zelfbedieningsrestaurants)

Het zelfbedieningsrestaurant is een restaurant waar je zelf het eten en drinken pakt.

Mysha gaat het liefst eten in een zelfbedieningsrestaurant, want dat gaat lekker snel.

zelfstandig Zelfstandig betekent dat je voor jezelf kunt zorgen en geen hulp van anderen nodig hebt.

Achmed is heel zelfstandig, want hij maakt zelf zijn eten klaar.

zenuwachtig Je bent zenuwachtig als je een beetje bang en gespannen bent, omdat je denkt dat dingen verkeerd kunnen aflopen.

Ik ben zenuwachtig als ik een belangrijke wedstrijd moet spelen.

zijaanzicht (het zijaanzicht – de zijaanzichten) Een zijaanzicht is een afbeelding van de zijkant van iets.

De tekenaar tekent het zijaanzicht van de boekenkast.

zinken (zonk – is gezonken) Zinken is in het water naar de bodem zakken.

Een steen blijft niet drijven, maar zinkt.

zinvol Zinvol betekent nuttig en goed.

Het is zinvol om elke dag je tanden te poetsen.

zo goed als Zo goed als betekent bijna.

Ik heb zo goed als gewonnen.

zo'n Zo'n betekent ongeveer.

Wij hebben zo'n dertig kinderen in de groep.

zoals Zoals zeg je als je iets vergelijkt of een voorbeeld geeft.

Hij liep zoals een luipaard, snel en lenig.

zone (de zone – de zones) Een zone is een gebied tussen bepaalde grenzen.

Dit winkelcentrum is een zone voor voetgangers. Je mag er niet fietsen of autorijden.

zoogdier (het zoogdier – de zoogdieren) Het zoogdier is een soort dier dat levende jongen krijgt. Die jonge dieren drinken bij het moederdier.

Poezen, muizen en paarden zijn zoogdieren. Vogels niet.

zuurstof (de zuurstof) Zuurstof is een stof in de lucht die je niet kunt zien, maar die nodig is om te kunnen ademen.

Als er te weinig zuurstof is, krijg je het benauwd.

baanbrekend werk verrichten Baanbrekend werk verrichten betekent werk doen of iets uitvinden dat voor heel veel mensen later nog erg belangrijk is.

Maria Montessori verrichtte baanbrekend werk voor scholen. Daarom zijn sommige scholen ook naar haar genoemd.

een goed begin is het halve werk Als je iets direct goed aanpakt, is de rest niet meer zo moeilijk.

Nadat Kees de planken op maat had gezaagd, zei hij tevreden: ‘Zo, een goed begin is het halve werk.’

door de bomen het bos niet meer zien Door de bomen het bos niet meer zien betekent dat er zoveel tegelijk is, dat je niet meer weet waar het over gaat.

Het restaurant heeft zoveel verschillende drankjes en hapjes dat ik door de bomen het bos niet meer zie.

het niet te gek maken Het niet te gek maken betekent gewoon doen zoals het hoort.

Je mag me best een cadeautje geven, maar maak het niet te gek.

geld maakt niet gelukkig Er is meer nodig dan geld alleen om gelukkig te zijn.

Jack won de hoofdprijs, maar hij werd erg ziek. ‘Geld maakt niet gelukkig’, zeiden de burens toen.

in het geld zwemmen In het geld zwemmen betekent heel erg rijk zijn.

Mijn oom is heel rijk: hij zwemt in het geld.

er geen gras over laten groeien Er geen gras over laten groeien betekent dat je iets direct doet en niet langer wacht.

Nu ik eraan denk, ga ik meteen bellen. Ik laat er geen gras over groeien.

er is iets aan de hand Er is iets aan de hand betekent dat er iets bijzonders gebeurt.

De politie is op school. Er is iets aan de hand.

er is geen man overboord Er is geen man overboord betekent dat er niets ernstigs aan de hand is.

Als je vandaag niet kunt komen, is er nog geen man overboord.

de moed niet laten zakken De moed niet laten zakken betekent dat je het niet opgeeft en door blijft gaan.

Ik ben weer gevallen met skaten. Maar ik laat de moed niet zakken en blijf gewoon oefenen.

een ongeluk zit in een klein hoekje Een ongeluk zit in een klein hoekje betekent dat een ongeluk gemakkelijk kan gebeuren.

Die stoel is niet stevig om op te staan. Pas maar op dat je niet valt: een ongeluk zit in een klein hoekje.

wie mooi wil zijn, moet pijn lijden Als je er leuk uit wilt zien, moet je er iets voor over hebben. Soms kan dat echt een beetje pijn doen.

Aan het eind van de dag schopte mijn moeder haar nieuwe schoenen uit en zuchtte: 'Wie mooi wil zijn, moet pijn lijden.'

van hier tot Tokio Van hier tot Tokio betekent heel lang of heel ver. Je vergelijkt iets met de heel grote afstand tussen Nederland en Tokio, de hoofdstad van Japan.

Hij schaatst van hier tot Tokio, maar wordt niet moe.

ergens iets op vinden Ergens iets op vinden betekent ergens een oplossing voor vinden.

Stef en Anouk hadden ruzie, maar ze hebben er iets op gevonden. Ze hebben de ruzie uitgepraat. Nu hebben ze geen ruzie meer.

zolang de voorraad strekt Zolang de spullen er nog zijn.

Deze korting op een mobiel krijg je zolang de voorraad strekt: als deze mobieltjes op zijn, dan kun je geen korting meer krijgen.

een waterrat zijn Als je een waterrat bent, houd je heel veel van zwemmen.

Deze zomervakantie heb ik bijna elke dag gezwommen. Ik ben een echte waterrat.

naar de bekende weg vragen Naar de bekende weg vragen betekent vragen naar iets dat je zelf al heel goed weet.

'Of ik van zingen houd?' vraagt Jennifer. 'Dat is wel heel erg naar de bekende weg vragen!'

het zat zijn Het zat zijn betekent er genoeg van hebben, iets niet meer willen.

Ik ben het zat om altijd gepest te worden!